SALA DE LECTURA

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

Scînteia

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Anul LVI Nr. 13 979 | Simbătă 1 august 1987 | 6 PAGINI — 50 BANI

ACTUALITATEA UNUI MARE DEZIDERAT: O EUROPĂ A SECURITĂȚII ȘI COOPERĂRII

„Țărilor din Europa – continentul unde s-au acumulat uriașe cantități de arme, atît nucleare, cît și convenționale – le revine o mare răspundere în lupta pentru dezarmare și pace. Este necesar ca toate țările europene să-și unească eforturile și să conlucreze în modul cel mai activ pentru dezarmare, pentru înțelegere, securitate și pace pe Pămînt".

NICOLAE CEAUȘESCU

...Profilată pe cerul nordic de azur, clădirea din marmură albă a palatului „Finlandia" devenise în acea zi de 1 AUGUST 1975 punctul de gravitație al vieții politice europene și internaționale. După trei zile de dezbateri, ce sintetizau o îndelungată activitate de negocieri, inedită prin tematica abordată și țelurile propuse, șefii de stat sau de guvern din cele 35 de state participante — statele Europei, S.U.A. și Canada — aveau să ia loc pentru prima dată în jurul aceleiași mese pentru a-și pune semnătura pe ACTUL FINAL DE LA HELSINKI, *documentul concluziv al Conferinței general-europene document apreciat drept „Magna Carta" a securității și cooperării pe continent. Moment istoric, moment unic în analele europene. Dătător de speranțe și deschizător de nouă perspectivă asupra viitorului Europei.*

Europa conturată de prevederile Actului final de la Helsinki — consolidate prin angajamentul solemn al statelor participante de a acționa pentru transpunerea lor în viață — este „casa comună" a popoarelor așezate aici de-a lungul mileniilor, aparținînd unor state de o mare diversitate sub raportul mărimii, forței economice, dar și al modului de organizare economico-socială, convingerilor politice și credințelor și care au decis să conviețuiască și să conlucreze în respectul reciproc al demnității naționale, ca state egale, independente și suverane. Sentimentul comunității de destin, întărit de experiența tragică trăită în comun a celor două războaie mondiale, înțelegerea marii răspunderi ce le incumbă popoarelor și statelor europene în fața viitorimii au și constituit impulsul inițierii procesului de pregătire a istoricei Conferințe pentru securitate și cooperare în Europa.

România socialistă marchează împlinirea a 12 ani de la semnarea Actului final de la Helsinki cu conștiința de a fi adus **o substanțială contribuție proprie în problema securității continentului, atît pe plan principial, teoretic, cît și practic,** inclusiv la pregătirea și încheierea cu succes a Conferinței general-europene, avînd adesea un rol deschizător de drumuri în evoluțiile ce au făcut posibilă organizarea conferinței, în normalizarea relațiilor intereuropene și afirmarea unui început de destindere pe continent. Este cunoscută — și larg recunoscută — contribuția României, a p r e ș e d i n t e l u i Nicolae Ceaușescu la însăși cristalizarea conceptului de securitate europeană. O securitate reală, garantată printr-un sistem de angajamente și măsuri practice care să ofere popoarelor continentului certitudinea că se pot dezvolta liber, la adăpost de orice agresiune, de orice act de forță din afară, angajamente și măsuri care să favorizeze o conlucrare rodnică, în beneficiul fiecăruia și al progresului general. Cum tot astfel sînt bine cunoscute contribuțiile românești la definirea celor zece principii, consacrate în Actul final de la Helsinki, ca temelie a raporturilor noi între state în Europa.

„Actul final" de la Helsinki însemna, într-adevăr, un „final" — dar **finalul unei etape** de negocieri. Pentru că, în realitate, semnarea acestui document marca un început de drum. De la tribuna Conferinței general-europene, președintele României avea să sublinieze în acest sens: **„Istoria va judeca nu numai documentele ce le vom semna și declarațiile făcute, ci și felul în care fiecare stat, fiecare guvern va acționa pentru realizarea acestor documente, pentru ca speranțele contemporanilor noștri să fie împlinite, pentru ca acțiunile guvernelor noastre să răspundă năzuințelor de bunăstare, libertate și pace ale tuturor națiunilor".**

Examenul istoriei este, într-adevăr, plin de învățăminte. Retrospectiva celor 12 ani care au trecut de la Conferința de la Helsinki arată cît de anevoioasă s-a dovedit a fi transpunerea în viață a ansamblului de măsuri convenite. Este incontestabil însă impactul pe care conferința l-a avut în viața Europei și pe plan internațional. Sînt de netăgăduit evoluțiile spre o mai bună înțelegere și colaborare între statele continentului, ceea ce își găsește reflectare în extinderea schimburilor economice, în realizarea unor proiecte comune, în dezvoltarea, pe deasupra divizărilor artificiale, a unei vaste rețele de contacte, bilaterale și regionale. **„Spiritul de la Helsinki", în pofida tuturor încercărilor, și-a dovedit vitalitatea, inspirînd eforturi de mare însemnătate pentru procesul general** — oricîte meandre ar cunoaște acesta — **de înfăptuire a securității europene.**

Desigur, raportate la prevederile Actului final de la Helsinki, realizările mai sînt încă departe de așteptările și speranțele investite de popoarele continentului, cu atît mai mult cu cît a existat o succesiune de evoluții și involuții. Prima întrebare, care se ridică inevitabil, este dacă popoarele europene se simt astăzi mai în siguranță decît în urmă cu mai bine de un deceniu. Or, răspunsul nu poate ocoli realitatea că pe solul Europei se află în plus, la această oră, sute și sute de rachete nucleare cu diferite raze de acțiune, respectiv cu puteri distructive incomparabile cu armamentele existente în timpul Conferinței de la Helsinki. Au sporit, de asemenea, arsenalele clasice, s-au adăugat noi tipuri de arme convenționale, încorporînd cuceriri de ultimă oră ale științei și tehnologiei, și care, prin

Dumitru TINU

(Continuare în pagina a VI-a)

ÎN AGRICULTURĂ

Celei de-a doua culturi, – întreaga atenție!

Nu sînt necesare prea multe explicații pentru a sublinia importanța cu totul aparte pe care o prezintă însămînțarea unor suprafețe cît mai mari cu culturi duble, în sistemul de agricultură practicat în țara noastră. Ele reprezintă o sursă însemnată de sporire a producției de cereale, îndeosebi de porumb boabe, dar mai cu seamă o cale pentru echilibrarea balanței furajere în fiecare unitate agricolă. Care este situația îndeplinirii programelor stabilite în acest domeniu?

Pînă în seara zilei de 30 iulie au fost însămînțate culturi duble pe 79 la sută din suprafețele planificate, din care porumbul pentru boabe — pe 89 la sută din prevederi. Județele Buzău, unde au fost însămînțate culturi duble pe 104 la sută față de prevederi, Timiș, Satu Mare și sectorul agricol Ilfov — cîte 100 la sută, Olt și Vaslui — 99 la sută, Neamț — 98 la sută, Teleorman și Giurgiu — cîte 93 la sută, Ialomița — 91 la sută, Brăila și Argeș — cîte 90 la sută, se înscriu cu cele mai bune rezultate. În schimb, în județele Tulcea, Prahova, Bihor, Constanța, Arad, Galați, Dîmbovița, Vîlcea sînt unele nerealizări, care, în afara unor cauze obiective, nu pot fi explicate decît prin lipsa de preocupare a conducerilor unităților agricole pentru finalizarea în bune condiții a acestei acțiuni.

Dacă însămînțarea pe noi suprafețe a culturilor duble pentru furaje nu se mai poate face decît cel mult în județele din sudul și sud-estul țării, și cu precădere pe terenurile amenajate pentru irigat, în continuare sînt de executat o serie de lucrări obligatorii, de care depinde succesul culturilor duble pe terenurile semănate pînă acum. Dintre acestea se detașează prin caracterul de urgență lucrările de întreținere a culturilor duble. Protutindeni, în fiecare unitate agricolă trebuie să se asigure forțele necesare pentru efectuarea prașilelor mecanice și manuale pe toate terenurile unde este nevoie. Distrugerea buruienilor, imediat în faza următoare răsăririi culturilor duble, reprezintă o condiție hotărîtoare pentru a se asigura dezvoltarea normală și viguroasă a plantelor. Totodată, prin mobilizarea solului și distrugerea capilarității lui la suprafață, prașilele au un rol important în menținerea apei în pămînt, care este atît de necesară acum pentru creșterea plantelor.

Strîns legat de aceasta, în mod cu totul deosebit se pune problema udării culturilor duble fără întrerupere pe toate suprafețele de teren amenajate pentru irigații. Înlăturarea efectelor negative provocate de temperaturile caniculare din ultima perioadă impune ca în stabilirea programelor de udare să se acorde prioritate irigării culturilor duble și succesive de legume, porumbului pentru boabe, precum și a celor destinate pentru furaje. Nu trebuie precupețit nici un efort pentru ca udările să se poată face cu toate forțele ziua și noaptea, pe toate suprafețele unde plantele au nevoie de apă. Pentru aceasta, este imperios necesar ca unităților agricole să li se creeze condiții optime — avem în vedere asigurarea cantităților prevăzute de energie și combustibil, astfel încît programele săptămînale de udări să poată fi realizate întocmai.

Înființarea celei de-a doua culturi a necesitat un mare volum de lucrări, un efort material și financiar considerabil din partea unităților agricole. Tocmai de aceea, pentru atingerea obiectivului propus — realizarea producțiilor prevăzute de legume, cereale și furaje — organele și organizațiile de partid de la sate, organele agricole, consiliile agroindustriale și conducerile unităților agricole au datoria de mare răspundere ca în această perioadă să mobilizeze toate forțele la executarea lucrărilor de întreținere și irigare, creînd astfel condiții pentru reușita acestor culturi și, implicit, pentru recuperarea cheltuielilor făcute cu înființarea lor.

Aspect de la oțelăria Combinatului siderurgic Galați
Foto: E. Dichiseanu

De la autocunoaștere la autodepășire – un drum de eforturi creatoare

Un colectiv de muncă — acela al *Întreprinderii de utilaj petrolier din Tîrgoviște* — s-a privit în oglindă timpului, de fapt în oglinda cerințelor și exigențelor timpului prezent și a descoperit unele dezacordur. între înfăptuirile lui și criteriile actuale de evaluare a roadelor muncii. La acest moment, ce s-a petrecut în toamna anului trecut, ne-am referit într-un articol precedent. De atunci s-au produs multe schimbări fundamentale în această întreprindere. Mai sînt și probleme cărora nu li s-au aflat încă răspunsurile, se mai plătește încă tribut unor deprinderi învechite, dar, în esența lui, procesul de modernizare și de perfecționare se desfășoară cu bune rezultate. Acest proces reprezintă drumul unui mare colectiv muncitoresc, care a reușit să se cunoască bine, să-și înțeleagă bine îndatoririle, să le raporteze la exigențele vremii noastre și să declanșeze o aprigă bătălie pentru cîștigarea competiției calității, ambiționîndu-se să facă un pas hotărîtor de la *autocunoaștere* la *autodepășire*. Și, cum spuneam în primul articol, mai sînt multe lucruri de făcut aici, dar felul în care s-a pornit dă certitudinea biruinței.

Privire în interiorul „universului produselor". La Tîrgoviște, la Întreprinderea de utilaj petrolier, începînd din acel sfîrșit de septembrie 1986 la care ne-am referit pe larg în precedentul articol, s-au petrecut lucruri pe care cei ce le-au trăit nu le vor uita multă vreme. Întreaga întreprindere s-a aflat, în acest răstimp, în fața unor transformări fundamentale. Telul acestor prefaceri fusese subliniat de secretarul general al partidului, cu prilejul vizitei de lucru din toamna anului trecut: *înnoirea procesului de producție, modernizarea muncii și a roadelor muncii.* Nu era vreme pentru așteptări. Trebuia să se treacă imediat la treabă. De altfel, s-a și trecut imediat la treabă. O întrebare s-a impus de la început: *oamenii din această unitate industrială sînt pregătiți, atît în ceea ce privește cunoștințele profesionale, cît și pe planul conștiinței politico-morale, pentru a se angaja cu rezultate dintre cele mai bune într-un proces de modernizare de anvergura celui ce avea să fie declanșat aici?* Comitetul de partid a pornit de la ideea evitării unui răspuns dat „după ureche". Pentru că un colectiv cu mii de oameni este alcătuit, de fapt, din mii de individualități, de caractere. Fiecare om are modul lui specific de a munci, de a gîndi, de a fi, iar totalitatea acestor însușiri, la nivelul întregului colectiv, nu poate să fie cuprinsă cu o singură privire. Și era firesc ca mai întîi să se privească în universul produselor. Pentru că oamenii înșiși se oglindesc în produse. Calitatea muncii lor este reflectată de calitatea produselor.

A fost deci analizat fiecare produs în parte. Unele dintre produsele realizate aici nu corespundeau cerințelor actuale, fie pe planul fiabilității, fie pe acela al consumurilor de materii prime și de energie. Puteau fi depășite aceste rămîneri în urmă? Răspunsul a fost reliefat de analiza altor produse realizate de colectivul acestei întreprinderi, ce își dovedeau competitivitatea nu numai pe piața internă, ci și în comerțul internațional. De unde apăreau diferențele? Cum putea fi explicat faptul că unele produse treceau examenul calității în numeroase țări ale lumii, dovedindu-se a fi la înălțimea vremii noastre, în timp ce altele pierduseră competiția cu timpul? Analiza a demonstrat că *principala cauză o constituia atitudinea față de nou, față de progresul tehnic.* Noua revoluție tehnico-științifică făcea pași mari înainte, dar unii dintre oamenii din această întreprindere continuau să lucreze așa cum știau ei, așa cum învățaseră cu ani în urmă. Orice

Adrian VASILESCU

(Continuare în pag. a V-a)

Din arhitectura municipiului Baia Mare
Foto: Sandu Cristian

O schimbare de optică obligatorie în asigurarea pieselor de schimb pentru tractoare și mașini agricole

Industria noastră constructoare de mașini a făcut, după cum se știe, mari progrese atît în diversificarea producției, în asimilarea unor mașini și utilaje de mare complexitate și de nivel tehnic ridicat, cît și în creșterea calității acestora. O elocventă confirmare a acestor substanțiale creșteri cantitative și calitative este și înzestrarea agriculturii noastre socialiste cu tractoare, mașini și utilaje din ce în ce mai diverse, multifuncționale și de înalt randament. Sînt, desigur, încă multe de făcut în acest domeniu, așa cum a subliniat secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, iar stăruința cu care conducerea partidului se preocupă de realizarea unor utilaje noi, perfecționate, dă certitudinea că zestrea tehnică a agriculturii noastre va crește în continuare pe măsura cerințelor acestei importante ramuri a economiei.

Concomitent, atît în întreprinderile constructoare de mașini, cît mai ales în atelierele aparținînd agriculturii s-a dezvoltat, în conformitate cu sarcinile stabilite de conducerea partidului, recondiționarea pieselor și subansamblelor de schimb ale tractoarelor și utilajelor. Au fost organizate pe lîngă centrele și atelierele de reparații ale S.M.A. secții speciale de reconditionare a pieselor de schimb. De asemenea, au fost create unități specializate de dezmembrare a utilajelor casate, de reconditionare și recuperare a ansamblelor și subansamblelor de mai mare dificultate. Cu toate neajunsurile existente în acest domeniu, generate de o serie de greutăți privind asigurarea unor materiale, de introducerea unor procedee tehnice noi de mare complexitate prin care se urmărește să se facă din această activitate o adevărată industrie a reconditionărilor, se poate aprecia că s-a progresat mult în această privință.

Unele piese se reconditionează în cadrul stațiunilor de mecanizare a agriculturii. De pildă, în județul Timiș se reconditionează peste 2 000 de repere și subansamble de la tractoare și mașini agricole în valoare de 110 milioane lei anual. Dintre acestea, mai importante sînt blocurile și arborii de motor, chiulasele, pompele de injecție, piesele de transmisie, diferitele axe, roți dintate etc. În plus, din metalele recuperate din piesele ce au fost fi reconditionate se confectionează circa 200 de repere. Datorită unei fructuoase colaborări între unitățile de mecanizare, intreprinderi industriale și institute de cercetare și învățămînt superior din Timișoara, aria reconditionărilor se extinde cu fiecare an, prin elaborarea în comun a tehnologiilor, prin realizarea tot în comun a utilajelor, aparaturii de măsură și control și a S.D.V.-urilor necesare producerii acestora. Să ne referim doar la cîteva din ultimele realizări: Cu sprijinul unor unități industriale, al institutelor amintite și al Întreprinderii de mecanică fină din Sinaia, la centrul de reparații al S.M.A. Deta s-a amenajat un atelier de reconditionare a elementilor de pompă de injecție cu o capacitate de 12 000 piese anual și cu perspectiva ca, pînă la sfîrșitul anului în curs, aceasta să se mărească mult. De menționat că aprovizionarea cu piese noi trebuie să continue întrucît, potrivit tehnologiei, reperele în cauză suportă maximum două reconditionări, după care se dau la retopit. Concomitent, se acționează pentru pregătirea condițiilor în vederea reconditionării celuilalt reper foarte solicitat al pompei de injecție — supapa. De curînd, întreprinderea „Electrotimiș" a realizat, după un proiect întocmit de Institutul de sudură și încercări mecanice din Timișoara, o mașină pentru reconditionat arbori de motor fisurați. Și lista noutăților în domeniul reconditionărilor ar putea continua cu pompe hidraulice de diferite tipuri, cu perspectiva de a reconditiona capul hidraulic de la pompele de injecție ce se folosesc la combine etc. Ca o consecință a volumului mare de reconditionări, la o serie de repere s-a renunțat la aprovizionare, iar la altele s-a redus consumul de piese noi între 65 și 95 la sută. Cu toate acestea, se face încă mult prea multă risipă, iar în unele situații aceasta este provocată de concepții inapoiate asupra rolului pe care trebuie să-l aibă colaborarea între uzinele constructoare de mașini care produc ansamble, subansamble și piese de schimb și unitățile de mecanizare în ce privește asigurarea necesarului de piese pentru tractoare și mașini agricole.

Anchetele „Scînteii" în legătură cu respectarea normelor legale de colaborare între întreprinderile industriale și unitățile de mecanizare a agriculturii

Unele aspecte care ilustrează această situație — în pag. a III-a.

O IMPORTANTĂ ACȚIUNE GOSPODĂREASCĂ

– redarea în circuitul economic a materialelor refolosibile

O cerință a comerțului și industriei alimentare: recuperarea neîntîrziată a ambalajelor de sticlă

Sîntem în plin sezon de vară. Sezon în care, întotdeauna, se înregistrează un consum sporit de diferite băuturi răcoritoare, sucuri, ape minerale. În același timp, a început sezonul producției de conserve de legume și compoturi. Toate acestea reclamă mari cantități de ambalaje de sticlă. Nevoia de recuperare a unor asemenea sticle și borcane este cu atît mai mare cu cît în gospodăriile populației s-au acumulat în ultima vreme un mare număr de asemenea ambalaje ca urmare a consumului sporit din zilele de caniculă. În aceste condiții, problema recuperării și reintroducerii în circuitul economic a ambalajelor de sticlă capătă o deosebită stringență.

După cum se știe, în repetate rînduri conducerea partidului a subliniat marea importanță a recuperării și redării în circuitul economic a oricăror materiale refolosibile, și cu atît mai mult a ambalajelor de sticlă, a căror producție este mare consumatoare de energie. Iată pentru ce Ministerul Comerțului Interior, unitățile industriei alimentare solicită în mod insistent ca populația să predea cît mai grabnic în circuitul economic ambalajele de sticlă existente în gospodăriile personale.

De altfel, practic, cetățeanul este triplu interesat în această acțiune. În primul rînd, pentru că își asigură posibilitatea de aprovizionare cu respectivele alimente, băuturi răcoritoare și conserve proaspete. În al doilea rînd, pentru că valorificarea, adică predarea acestor ambalaje la centrele de colectare sau unitățile comerciale, se face contra bani sau mărfuri, însemnînd deci cîștiguri materiale. Și, în sfîrșit, pentru că își debarasează gospodăria de obiecte devenite inutile.

Trebuie arătat însă că, deși există indicații foarte clare, deși forurile de conducere ale comerțului, consiliile populare județene și municipale au adoptat reglementări și dispoziții clare și ferme pentru buna desfășurare a recuperării ambalajelor de sticlă, jos, pe teren, în unele centre de colectare sau unități comerciale, se mai manifestă felurite dificultăți — de la responsabili de magazine, recepționeri și magazineri comozi, care-și eludează obligațiile sub diferite pretexte, pînă la conducători auto ai întreprinderilor de transporturi care se eschivează de la preluarea operativă a ambalajelor în vederea predării lor spre unitățile producătoare. Sînt situații ai căror antidot nu-l poate constitui decît contactul viu cu terenul, controlul sistematic al forurilor locale de conducere asupra situației din unități și centre, pentru a se lua pe loc măsurile necesare de îndreptare, pentru intensificarea activității de preluare și colectare a ambalajelor de sticlă și transportul rapid al acestora spre întreprinderile de resort.

Publicăm în PAGINA A II-A unele constatări ale reporterilor și corespondenților noștri județeni în legătură cu aceste probleme.

Însemne ale istoriei

În preajma lui august orele devin mai fierbinți, mai înalte. Cred că statura lor împrumută ceva din sufletul oamenilor, trecîndu-și credința în semne de lumină și aleasă gingășie...

Și, tot în preajma lui august, la Mărășești, istoria își deschide larg paginile, așa cum o casă bătrînească și-ar lăsa ferestrele slobode, ca niște brațe întinse spre strălucire... Într-o astfel de zi, dacă îți apropii urechea de pieptul pămîntului, ai să auzi glasurile străbunilor, ale acelora care pierind în dreapta slujire a neamului și-au lăsat sîngele să scrie epopeea credinței față de patrie, pentru libera sa înălțare și împlinire. Salamina, Lepanto, Marna, Verdun, Mărășești. Umanitatea își revendică aceste nume, scriindu-le pe frontonul cel sacru — al demnității omului. „Pe cîmpia de sînge a Mărășeștiului", ostașii noștri „cu pieptul lor cuirasat doar de dalba cămașă strămoșească" au făcut stavilă de netrecut dușmanului. Săgeata țîșnită din „arcul moldav" a frămîntat și spulberat rîndurile inamice, a redus orgoliile belicoase la tăcere, a dat seva proaspătă credinței netulburate în Unire. Citesc din marea carte a neamului cu profundă mîndrie cuvintele primului bărbat al Țării: „Ne aplecăm cu venerație în fața eroilor națiunii, în fața celor care nu și-au precupețit viața pentru a asigura libertatea și progresul poporului roman, care au pus la timpul lor o piatră la temelia mărețului edificiu pe care îl înălțăm astăzi pe meleagurile României socialiste. Fie ca memoria celor ce au căzut la Mărăști, Mărășești și Oituz oprind cu pieptul lor armatele dușmane să trăiască veșnic în conștiința poporului, îmbărbătîndu-l întotdeauna în lupta pentru binele și prosperitatea Republicii Socialiste România".

Au trecut 70 de ani de atunci. S-a așezat greu țărîna peste cei viteji, dar niciodată uitarea nu și-a purtat palmele moi peste numele lor. La Mărășești, istoria devine un fel de geografie afectivă, ca un răspuns dat peste ani generațiilor eroice: în fața mausoleului — „templu al energiei și eroismului românesc" — se ridică, la cîțiva pași orașul. Acum, în anul douăzeci și doi al „Epocii Nicolae Ceaușescu", Mărășeștiul oferă imaginea unei așezări complexe, puternice, a unui oraș racordat profund la fluxul prefacerilor și acumulărilor socialiste. El a crescut la un loc cu ținutul, cu țara, așezînd în fața însemnelor istoriei argumentele eroice ale muncii libere, ale eforturilor întregului popor de a înălța România pe noi trepte ale civilizației socialiste.

În „Adevărul" (martie 1937) Sadoveanu — care scrisese despre zilele eroice ale lui 1917 — mărturisea: „Frumoasă, veche și tristă țară — Vrancea. Devastată, despădurită, măcinată de puhoaie. Păstori strîmtorați, plugari săraci care sufăr, caută o dreptate; de demult o caută și o cerșesc și încă n-au găsit-o".

Dreptatea mult visată s-a născut într-un alt anotimp la cîțiva pași de neînfricatul an 1917. Iată de ce, cînd se apropie luna august și orele devin mai fierbinți și mai înalte, venim la Mărășești ca lîngă o adîncă și curată fîntînă pentru a sorbi din apa mai curată ca lacrima — apa iubirii de neam. În arcul peste timp al istoriei, Mărășeștiul scînteiază unic. Este cuvîntul unui popor care a făcut din aspirație și voința de independență o dimensiune esențială a existenței sale.

Tralan OLTEANU

O IMPORTANTĂ ACŢIUNE GOSPODĂREASCĂ – REDAREA ÎN CIRCUITUL ECONOMIC A MATERIALELOR REFOLOSIBILE

O cerinţă a comerţului şi industriei alimentare: recuperarea neîntîrziată a ambalajelor de sticlă

„BINE AŢI VENIT!" – SPUNE LACĂTUL DE LA UŞĂ...

Pentru început, ne-am oprit în raidul nostru prin cîteva unităţi comerciale din apropierea Pieţei Obor din Capitală. În chiar „gura" Oborului, centrul de primire şi recuperare a ambalajelor de sticlă îşi întîmpină cetăţenii, veniţi pînă aici împovăraţi de sacoşe, cu un lacăt pe uşă şi... cu un anunţ: „Sînt la depozit". La ce depozit? Unde? E oare adevărat — şi, dacă da, atunci de ce în timpul programului? Şi încă o întrebare: cine răspunde ca unei asemenea practici obişnuite la astfel de centre să îi se pună capăt cît mai iute?

Cu gîndul că vom avea mai mult noroc, încercăm în apropiere, pe şoseaua Pantelimon, la unitatea nr. 99, aparţinînd de I.C.L. Alimentara nr. 2. Aici, vînzătoarea Tudora Ionescu ne înştiinţează sec: „Nu primim sticle goale decît la schimb". Adică trebuie să cumperi o sticlă plină (cu ceva) ca să-ţi primească sticla goală... O părere „proprie", contrară reglementărilor organelor comerciale.

Dar nu singulară. Într-o unitate vecină, aparţinînd de I.C.S.L.F. dialogul e oarecum asemănător: „Sticle goale la noi? Este prima dată cînd un client vine aici cu aşa ceva". Şi totuşi, în ciuda acestei prime reacţii, Anton Dominte, şeful unităţii (nr. 236), ştie foarte bine că şi unităţile I.C.S.L.F. sînt obligate să preia de la populaţie sticle şi borcane goale. Atunci de ce nu primeşte? E mai comod, nu cere eforturi în plus. Încît firesc ne punem întrebarea: dar inspecţia comercială ce... inspectează? Nu observă asemenea anomalii? Comerţul are nevoie de ambalaje de sticlă pentru a asigura desfacerea mărfurilor, factorii de conducere din acest domeniu, inclusiv din minister, se preocupă şi depun eforturi în acest sens, dar... cîte un „responsabil" de unitate îşi face „legea" lui...

Că acţiunea trebuie mai bine organizată o dovedeşte şi vizita prin alte cîteva unităţi alimentare. În mai nici una nu era de văzut vreun anunţ, vreun afiş care să arate (cetăţenilor, dar şi să reamintească (personalului) că se primesc sticle şi borcane contra bani sau marfă. În schimb, la unitatea 211 era ţinută la loc vizibil o listă cu sticlele şi borcanele care... nu se mai recuperează, începînd cu data de 1 ianuarie 1987.

Să notăm că există centre de colectare, să le denumim... fantomă, pentru că nu se ştie ce orar au, cînd sînt deschise şi cînd închise, dacă mai funcţionează sau nu. Cum este cazul centrelor de colectare de lîngă autoservirea „Bitolia" sau din scuarul de peste drum de Piaţa Dorobanţilor. Ca să nu mai vorbim despre analiza microscopico-farmaceutică practicată la autoservirea „Triumf", doar, doar se va găsi pretext pentru refuzul primirii... De fapt, este o practică extrem de răspîndită; e adevărat că sticlele nu trebuie să fie murdare sau ciobite, dar de aici pînă la super-exigenţă e o cale lungă...

O surpriză plăcută şi alta... nu prea. La unitatea „Alimentara" din faţa Gării de Est, în sfîrşit, o surpriză plăcută: sticlele ne-au fost preluate fără condiţii. Toate. Şi cele din import, şi cele cu forme mai contorsionate, şi cele de serii mai restrînse. Pentru toate existau preţuri fixate printr-un nomenclator al Ministerului Comerţului Interior, afişat la loc vizibil în unitatea respectivă (singura în care l-am întîlnit de altfel). Numai că plăcuta surpriză a fost de scurtă durată. Constatăm că unitatea respectivă a ajuns în jalnica stare de a fi sufocată de ambalaje, de navete cu sticle şi borcane goale.

Explicaţia: întreprinderea care trebuie să le preia, Întreprinderea de comerţ cu ridicata pentru produse alimentare (I.C.R.A.) Bucureşti, trimite maşinile cu totul sporadic, iar atunci cînd vin, delegaţii refuză să încarce mai bine de jumătate din sortimentele colectate. Deşi sînt sticle ce continuă să se fabrice şi să fie introduse în comerţ! Una peste alta, la „Alimentara" de lîngă Gara de Est s-a adunat un munte de navete cu sticle şi borcane goale, pentru transportul cărora ar fi nevoie de zeci de autocamioane. Dar, aveam să constatăm şi în alte locuri, colectarea sticlelor nu se bucură de multă „simpatie" la I.C.R.A...

„AŢI ADUS STICLE? VĂ RUGĂM LEGITIMAŢI-VĂ!"

Inovaţii păguboase. E şi asta o meteahnă, a inovării ca să te afli în treabă. Belşugul de idei e o comoară socială, cu condiţia să conţină idei bune. Cînd însă spiritul de inventivitate este pus la treabă doar ca să născocească pretexte şi prejudecăţi, atunci mai bine lipsă! Aflaţi, de pildă, ce „invenţie" năstrşnică s-a putut constata la magazinul alimentar nr. 200 din Braşov: nu se acceptă sticle goale decît... cu buletin de identitate dovedind că locuieşti în raza magazinului. Îl întrebăm pe responsabilul Ion Marcuşan cum de-a avut o asemenea inspiraţie.

— Din cauză că unităţile din jur nu recuperează ambalaje decît „la schimb", s-a creat o presiune a ofertei. Şi atunci am recurs la această metodă...

Mergem la „unităţile din jur", respectiv unitatea 54, şi găsim „ideea" tipărită cu litere de-o schioapă şi afişată la intrare: „Nu se primesc sticle de bere goale decît contra sticle de bere pline"! Şi această fantasmagorie are un argument: din dispoziţia diriguitorilor locali ai comerţului s-a interzis depozitarea ambalajelor în curtea interioară, de unde au fost expulzate pe trotuar. Efectul? „Numai în ultimele trei zile ne-au dispărut 5 navete cu sticle".

Reconstituim în continuare, cu şefa unităţii 54, Marcela Condrut, „logica" măsurii. Şi descoperim un nou pretext: deschiderea în piaţa din apropiere a unui centru specializat în primirea ambalajelor. Însă chioşcul respectiv funcţionează doar pe jumătate din orarul magazinului alimentar şi are fond de rulaj insuficient, de aproximativ 3 000 de lei pe zi. Or, disponibilul de ambalaje al populaţiei e mult mai mare. De aceea, putem spune: bune şi ideile. Cu o condiţie: să fie idei bune şi în concordanţă cu legile şi reglementările în vigoare.

STICLE LA... HELIOTERAPIE

Dar transportul? După colectare, cum se asigură transportul ambalajelor de către întreprinderile specializate, auto şi de către C.F.R.? În ziarul de ieri relatam despre experienţa bună existentă la Buzău în privinţa colectării sticlelor şi borcanelor goale de la cetăţeni. Ce se întîmplă după departe? Ajung ele la timp la fabricile de conserve, de răcoritoare, acolo unde sînt aşteptate, sau zac în depozite? Iată ce ne precizează ing. Liliana Gogan, director adjunct la I.C.R.A. Buzău: „Începînd din luna iulie ne confruntăm cu serioase greutăţi în ce priveşte asigurarea mijloacelor de transport. Deşi am contractat cu I.T.A. Buzău o capacitate zilnică de transport de 250 de tone, nu ni se asigură în medie decît 190 de tone. Aceeaşi problemă şi în cazul vagoanelor. Zilnic putem încărca 5 vagoane, dar ni se trimit doar două, trei... sau nici unul, cum s-a întîmplat joi, 30 iulie. Din aceste motive s-a creat un stoc de ambalaj sticlos în valoare de peste 3 milioane lei, care ne afectează spaţiile de depozitare".

Situaţia relatată mai sus poate fi de fapt întîlnită şi în alte locuri. Imaginea unor stive aşezate pe trotuare, la „helioterapie", poate fi întîlnită în multe locuri. Or, colectarea sticlelor nu este un scop în sine, respectivele ambalaje nu se colectează ca să zacă apoi uitate prin curţi sau pe trotuare. Esenţial fiind ca o dată strînse să ajungă cît mai repede la întreprinderi. Or, transportul — mai precis spus indisciplina flagrantă ce se manifestă în această privinţă — constituie una din verigile slabe, cu consecinţe profund negative.

Iată doar cîteva fapte care demonstrează că în ceea ce priveşte preluarea ambalajelor din sticlă nu s-a întronat încă ordinea necesară, că această activitate continuă să fie privită în unităţi, centre şi magazine de către diverşi factori locali, ca o activitate minoră, agasantă, fără însemnătate. Aspectul cel mai supărător este acela că un şir de factori de subordine — de la responsabili de centre pînă la şoferii care „ei decid" ce să transporte şi ce nu, uită sau încalcă ceea ce spune legea şi îşi fac singuri „legea lor". Ceea ce arată că activitatea de control este insuficientă şi sporadică. Întrebarea este: pînă cînd?

Sergiu ANDON, Ion MARIN, Stelian CHIPER

Cititorii noştri, corespondenţii noştri

INVITAŢIE LA BORSEC

Oraşul Borsec, aşezat în partea nordică a judeţului Harghita, în pitoreasca zonă depresionară dintre munţii Bistriţei şi cei ai Gurghiului, este din plin racordat la pulsul înnoitor al vieţii ţării. Fiind situat în zonă montană, înconjurat de întinse păşuni, din cele mai vechi timpuri principala ocupaţie a locuitorilor săi a fost creşterea animalelor, păstoritul. Obiectivele noii revoluţii agrare au determinat şi la Borsec revitalizarea acestei îndeletniciri, astfel că sectorul zootehnic este în continuă creştere. O expresie a răspunderii cu care localnicii îşi privesc obligaţiile ce le revin în calitate de crescători de animale este şi faptul că pînă în prezent ei au livrat la fondul de stat peste jumătate din cantitatea de carne de bovine prevăzută în plan.

Se acţionează cu hărnicie şi simţ civic şi în ce priveşte buna gospodărire a oraşului. După ce în adunările cetăţeneşti au fost stabilite obiectivele edilitare, în ordinea priorităţilor, în frunte cu deputaţii şi dispunînd de ajutorul consiliului popular, locuitorii urbei noastre au trecut hotărîţi la treabă. S-au efectuat pînă acum, prin acţiuni de muncă patriotică, lucrări în valoare de peste 4 milioane lei din cele 7 milioane lei cît s-au stabilit prin angajament, pentru anul în curs. S-au amenajat astfel 70 hectare spaţii verzi, s-au plantat peste 100 000 flori, peste 2 000 puieţi de arbori şi arbuşti ornamentali.

Dar Borsecul de azi înseamnă şi noile blocuri de locuinţe, ei căror beneficiari sînt cei ce muncesc la binecunoscuta întreprindere de îmbuteliere a apei minerale „Apemin": sînt minerii noii mine de cărbune deschise în anul trecut în apropierea localităţii, lucrătorii carierei de travertin, cadre didactice şi medici. Cele 336 apartamente, date pînă acum în folosinţă, compun un nou cartier întregind aspectul staţiunii de oraş modern, în plină dezvoltare şi înflorire. „Oraşul nostru — ca o grădină" — iată deviza ce înglobează în ea ambiţia şi dorinţa localnicilor de a-şi vedea oraşul pe podiumul localităţilor fruntaşe, celor mai frumoase şi îngrijite, deviză care reprezintă, totodată, şi o invitaţie — la odihnă şi tratament — adresată tuturor oamenilor muncii.

Geo CONSTANTINESCU
profesor, Borsec

ACŢIUNE REALIZATĂ... DOAR PE JUMĂTATE

Nu de mult, Întreprinderea pentru recuperarea şi valorificarea materialelor refolosibile din Rm. Vîlcea a organizat o acţiune de strîngere şi predare a fierului vechi, maculaturii şi altor materiale refolosibile. În acest scop, au fost stabilite un număr de centre de colectare în toate cartierele municipiului nostru, acţiunea fiind popularizată şi în presa locală. Cetăţenii au răspuns cu promptitudine acestei chemări, străduindu-se să adune cantităţi cît mai mari de astfel de materiale, pe care le-au şi transportat în ziua respectivă la punctele fixate. Pînă aici, toate bune şi frumoase. Numai că forul care a iniţiat această amplă acţiune cetăţenească nu a ridicat la termenul stabilit întreaga cantitate de materiale refolosibile stocată în unele zone, cum ar fi cartierul Traian, străzile Venus, Căpelei şi Daniel Ionescu.

În afară de faptul că, prin neridicarea la timp din unele puncte a materialelor, adunate cu eforturi de cetăţeni, străduinţa noastră nu a fost apreciată de cei în drept, aşa cum s-ar fi cuvenit, cantităţi apreciabile de astfel de materiale zac acum împrăştiate pe străzi, murdărindu-le şi împiedicînd buna desfăşurare a circulaţiei. Aşteptăm cu toţii răspunsul Întreprinderii pentru recuperarea şi valorificarea materialelor refolosibile. Dar nu în vorbe, ci în fapte.

Alexandru REZEA
Rîmnicu Vîlcea

CU SPIRIT GOSPODĂRESC

Locuitorii comunei Lunca, judeţulUreş, sînt cunoscuţi ca mari crescători de animale. Este firesc deci ca dezvoltarea zootehniei să constituie aici una dintre preocupările principale. Această problemă a fost temeinic analizată zilele trecute la faţa locului de către secretariatul Comitetului judeţean de partidUreş, prilej cu care s-au stabilit măsuri concrete pentru îmbunătăţirea întregii activităţi în zootehnie. S-a relevat în mod deosebit necesitatea organizării mai temeinice a producţiei de furaje, în concordanţă cu sporirea efectivelor de animale şi a producţiei zootehnice, pentru a nu se mai repeta situaţia din anul trecut, cînd unitatea a resimţit lipsa furajelor.

Dispunînd de un efectiv de 3 327 bovine, 10 291 ovine, 250 cabaline, 25 000 păsări, consiliul popular al comunei noastre a făcut din strîngerea furajelor o adevărată campanie organizată şi desfăşurată neîntrerupt din primăvară, cînd apare masa-verde, şi pînă toamna tîrziu, cînd adunăm toate resturile vegetale. La noi, zilnic, se acţionează cu peste 700 braţe de muncă (membri cooperatori, navetişti, mecanizatori şi alţi muncitori) pentru recoltarea, uscarea, transportul şi depozitarea furajelor în finarele celor 5 ferme ale C.A.P.-ului nostru. La recoltarea furajelor, mijloacele mecanice şi coasele lucrează împreună şi în flux continuu. Transportul se face din zori pînă seara cu toate mijloacele mecanice, remorci, maşini şi un număr de 40 de atelaje.

Cu sprijinul comitetului comunal de partid, toţi navetiştii au fost mobilizaţi şi ei în această acţiune, repartizîndu-li-se pentru coasă ierburile de pe marginea drumurilor şi a şoselei naţionale. Aici, la noi, orice sursă de furaje este valorificată. Datorită lucrului bine organizat, într-o singură săptămînă s-a reuşit să se depoziteze în finare acoperite 175 tone fîn de cea mai bună calitate şi 800 tone suculente siloz.

Campania de strîngere a furajelor poate fi considerată încheiată numai atunci cînd întreaga cantitate de 4 300 tone siloz şi 1 650 tone fîn sînt asigurate în întregime conform planificării pentru acest an şi numai atunci cînd furajele sînt la adăpost în incinta fermelor zootehnice.

Viorel VINGĂRZAN
secretar al organizaţiei de partid, satul Sîntu, comuna Lunca, judeţulUreş

PE SCURT, DIN SCRISORI

● **Concursul meseriilor.** Sub egida ministerului de resort, la Combinatul pentru prelucrarea lemnului din Piteşti a avut loc nu de mult concursul „Cel mai bun tîmplar", la care au participat ocupanţii locului întîi pe întreprinderile de profil din întreaga ţară. După desfăşurarea probelor de concurs, unele extrem de dificile, au fost desemnaţi cîştigătorii următorii: Constantin Iliescu (C.P.L. Piatra Neamţ) — locul I; Gheorghe Moisi (I.P.L. Zalău) — locul II; Constantin Melinte (C.P.L. Suceava) — locul III. **(Crinu Apostol — Piteşti).** ● **Cooperativa de credit „ŢARA HAŢEGULUI"** a înregistrat remarcabile succese în activitatea sa, realizînd şi depăşind sarcinile de plan la toţi indicatorii pe primul semestru al acestui an. Fiind înfiinţată acum 35 de ani, cooperativa a ajuns să aibă acum aproximativ şase mii de membri. Numai în acest an s-au acordat împrumuturi totale în valoare de peste 4,5 milioane lei, dintre care aproape două milioane lei au fost împrumuturi productive, ajutînd, astfel, un mare număr de membri ai cooperativei să-şi achiziţioneze animale domestice şi să contracteze cu statul livrarea unor importante cantităţi de produse animaliere. **(Nicu Sbuchea — Haţeg). „CIVICA"** din Botoşani. Din iniţiativa Consiliului popular municipal Botoşani, au luat fiinţă grupele „CIVICA", care au intrat în acţiune începînd de la 1 iulie a.c. Organizate pe cele 43 circumscripţii electorale, grupele „CIVICA" au ca deziderat asigurarea respectării de către unităţile socialiste şi cetăţeni a obligaţiilor privind buna gospodărire, îngrijirea şi păstrarea curăteniei municipiului. Chiar din primele zile, activitatea grupelor s-a soldat cu rezultate notabile în întreg municipiul. **(Iamşec F. — corespondent voluntar).**

Urbanistică modernă la Slatina — Foto: E. Dichiseanu

Piatra de prisos şi... temelia bunei gospodăriri

Într-una din adunările cetăţeneşti, la Medgidia a fost ridicată o problemă care, pare-se, depăşea forţele localnicilor: amenajarea şi înfrumuseţarea zonei Canalului Dunăre — Marea Neagră, care străbate oraşul. Pînă nu de mult, această zonă era acoperită cu bolovani şi pietre rămase în afara fostului şantier. Teren sterp. Cum să redai vieţii cele două „maluri de piatră"? „E o lucrare grea, să aşteptăm mijloacele mecanice ale statului, utilaje grele, cu forţă..." gîndeau unii şi susţineau mai deschis sau mai pe ocolite acest punct de vedere. Alţii însă au susţinut că lucrarea stă-n forţa muncii unite a obştii. Au decis să acţioneze şi au pus serios umărul la muncă. Timp de cîteva luni, zi de zi, mii şi mii de locuitori ai oraşului, cu cazmale, rîngi, tîrnăcoape, cu mijloace de transport ale unor întreprinderi şi unităţi economice au scos piatră cît să încapă în trei-patru trenuri. Şi s-a confirmat încă o dată că ideile vin muncind. Acestea au prins contur concret în discuţiile dintre oameni purtate acolo pe şantierul pietrelor" — cum îi spuneau. Unde să depozitezi atîta bolovănet? Căci ar fi imobilizat suprafeţe considerabile. Or, combinatul de lianţi şi azbociment din apropiere foloseşte ca materie primă tocmai... piatra. Aici, pe şantierul obştii, s-a născut ideea ca piatra scoasă să fie dată spre concasare combinatului. Propunerea a fost analizată în biroul executiv al consiliului popular şi pînă la urmă „pusă în operă": cea mai mare parte a pietrei scoase n-a mai fost depozitată în altă parte, n-a mai acoperit alt teren, ci a fost concasată la combinat şi utilizată la pietruirea aleilor din noile parcuri şi spaţii verzi ale Medgidiei, a unor drumuri interioare din fermele zootehnice situate în zona suburbană a oraşului. Un dublu cîştig pentru urbe: kilometri de alei şi drumuri pietruite şi cîteva zeci de hectare de teren pe care aceiaşi cetăţeni-gospodari au amenajat un parc de agrement, iar o parte a pămîntului l-au redat agriculturii.

Episodul nu este nicidecum singular. Pentru că obiectivele de interes cetăţenesc înfăptuite în ultimii ani cu ampla contribuţie a cetăţenilor şi a unităţilor economice din oraş sînt mult mai numeroase: trei case de cultură, un complex sportiv modern, parcuri şi locuri de joacă pentru copii etc.

ÎN FOLOSUL ÎNTREGII OBŞTI. Medgidia, fostul tîrg prăfuit de odinioară, avea o singură stradă centrală pietruită, de fapt singurul atribut urban. Adică mai puţin de 10 la sută decît au realizat locuitorii Medgidiei numai în anii 1986—1987: **peste o sută de mii metri pătraţi de covoare asfaltice, aproape zece kilometri de borduri, 20 000 mp fundaţii de drumuri şi 150 000 mp terasamente.** De altfel, oraşul are astăzi toate străzile asfaltate. În toate aceste lucrări, în cele peste o jumătate milion de flori, şase mii arbori şi pomi fructiferi plantaţi în acest an şi peste şapte kilometri garduri vii se regăseşte contribuţia în muncă a fiecărui cetăţean al oraşului — de la cei mai tineri — pionierii, la cei mai vîrstnici — pensionarii. Şi, sigur, se regăsesc spiritul gospodăresc, ambiţia sănătoasă de a realiza mai mult în folosul fiecăruia, al întregii obşti.

Pe măsură ce rezultatele muncii oamenilor prind contur material în aspectul oraşului, activitatea lor capătă forme organizatorice tot mai distincte. Astfel, în toate circumscripţiile s-au constituit echipe permanente pentru munca cetăţenească. Am văzut la lucru una dintre acestea, formată din douăzeci de cetăţeni care lucrau la amenajarea şi întreţinerea spaţiului verde din zona strandului. Unul dintre cei ce asigură permanenţa echipei, „liantul ei", este Nicolae Stoian, preşedintele comitetului de cetăţeni. „Cînd ni s-a explicat într-o adunare cetăţenească că fiecare locuitor trebuie să contribuie la gospodărirea şi înfrumuseţarea oraşului, m-am sfătuit cu oamenii cei mai înimoşi din circumscripţie să muncim cînd şi cît este nevoie. Iar nevoie este tot timpul, începînd de la curăţenia de primăvară, continuînd cu munca pe şantierele mai noi sau mai vechi şi pînă toamna la căderea frunzelor — ne spune el. În primăvară am plantat puieţi pentru un gard viu pe un traseu de un kilometru lungime. În cîteva săptămîni am plantat tei şi alţi arbori şi arbuşti ornamentali în jurul blocurilor, amenajînd aproape un hectar de spaţiu verde".

FIECARE CETĂŢEAN — UN OM AL FAPTEI. Cele mai multe dintre propunerile şi măsurile stabilite pentru dezvoltarea edilitar-gospodărească şi înfrumuseţarea oraşului îşi au punctul de pornire în întîlnirile dintre deputaţi şi alegători, dintre reprezentanţi ai consiliului popular şi cetăţeni pe şantierele muncii patriotice, unde oamenii de toate categoriile socio-profesionale şi din toate generaţiile muncesc umăr la umăr. Întîlnirile „pe terenul faptelor", cum le zice primarul oraşului, Gheorghe Călin, discuţiile de la om la om îşi demonstrează fertilitatea prin realizări ce constituie mîndria întregii obşti.

Cine străbate oraşul, ingenios durat, şi aşezat în amfiteatru, pe coastă, rămîne impresionat de mulţimea terenurilor de sport, toate amenajate cu contribuţia localnicilor şi aflate la îndemîna tuturor cetăţenilor. În decurs de mai mulţi ani, cu admirabilă perseverenţă, cetăţenii au prestat mii şi mii de zile de muncă la construcţia modernului complex sportiv. Într-un oraş cu ceva mai mult de 50 mii locuitori, acestia dispun astăzi de un stadion de fotbal cu o capacitate de 33 000 locuri; terenuri de handbal, baschet, volei, tenis, omologate de federaţiile de specialitate; sală de sport cu 1 000 de locuri, patinoar artificial şi bazin de înot de dimensiuni olimpice. Ce-ar mai avea de făcut cetăţenii decît să se... mindrească cu un asemenea complex sportiv, în care fiecare îşi recunoaşte propria muncă?

— Sigur că e un motiv de mîndrie, ne spune Stela Ionaşcu, preşedintele consiliului orăşenesc al F.D.U.S. Dar mîndria nu împiedică iniţiativa. În cazul de faţă, e vorba de o propunere pornind de la o zicală: „curăţenia se face o dată pe lună, întreţinerea ei — în fiecare zi". Cu alte cuvinte, curăţenia şi ordinea în acest edificiu se află în grija organizaţiilor componente ale F.D.U.S.— O.D.U.S., comisiilor de femei, organizaţiilor de tineret etc. Alte iniţiative, tot aşa de simple, înscrise pe agenda de lucru a consiliului popular? Să amintim înfiinţarea unui laborator de patiserie şi cofetărie. La una din adunările cetăţeneşti s-a ridicat o problemă ce părea că n-are nici o legătură cu... pateurile: ce facem cu imobilele dezafectate? Le demolăm, sau... Şi avea legătură. Am reparat astfel o clădire veche, tot cu sprijinul cetăţenilor şi am dotat-o pentru un laborator de patiserie.

La Medgidia — aşa cum dovedesc faptele — numărul cetăţenilor-gospodari egalează aproape numărul locuitorilor maturi ai oraşului. În acest sens, la consiliul popular am fost invitaţi pe şantierele noilor blocuri de locuinţe. La un moment dat, după-amiază, în timp ce muncitorii-constructori îşi încheiaseră lucrul pe ziua respectivă, cîţiva zeci de oameni veniseră în loc. În vizită, ca viitori locatari? — întrebăm. „Aţi ghicit pe jumătate — ni s-a răspuns. Viitori locatari, dar nu în vizită, ci la muncă.

Aflăm că **fiecare dintre viitorii locatari prestează cîte 150 de ore de muncă la construcţia blocului unde i se repartizează apartamentul respectiv.** Sute şi sute de cetăţeni efectuează munci calificate sau necalificate, îndeosebi la amenajarea terenului în jurul blocurilor, construirea de alei, trotuare etc.

— Cînd oamenii îşi iubesc oraşul, cînd înţeleg că fiecare poate să-şi aducă o contribuţie, pe măsura puterilor, la înfrumuseţarea şi dezvoltarea sa edilitar-gospodărească, se găseşte de lucru pentru fiecare cetăţean, fie el muncitor sau elev, gospodină sau pensionar, pionier sau funcţionar — subliniază primarul oraşului. Aşa se face că numai în 1986 locuitorii oraşului nostru au efectuat prin muncă patriotică lucrări în valoare de peste 80 milioane lei, ceea ce înseamnă peste 1 600 lei pe locuitor. Iar în primul semestru al acestui an au fost realizate lucrări în valoare de peste 43,6 milioane lei.

Într-adevăr, un efort apreciabil, o preţioasă contribuţie în muncă, în întrecerea organizată între circumscripţii, pe şantierele edilitar-gospodăreşti, peste tot acolo unde o cer buna gospodărire şi înfrumuseţare a oraşului. O întrecere în care participanţi şi cîştigători sînt deopotrivă toţi cetăţenii, întreaga obşte.

C. BORDEIANU

DIN EXPERIENŢA CONSILIILOR POPULARE

Atitudini

MIMAREA ANGAJĂRII

Pămîntul este un dat al naturii. Orice eroare, orice nesăbuinţă în folosirea lui poate avea consecinţe ireparabile, afectînd profund însuşi echilibrul naturii. Tocmai de aceea, secretarul general al partidului, în toate împrejurările în care s-a aflat printre lucrătorii ogoarelor, le-a cerut să manifeste maximă grijă pentru modul în care este folosit fiecare petic de pămînt, a formulat critici aspre, ori de cîte ori a constatat abdicări de la această lege a agriculturii de mare randament şi eficienţă.

Este deosebit de îmbucurător să constatăm că acest deziderat s-a impus în anii din urmă tot mai net şi convingător în modul de gîndire şi acţiune al majorităţii covîrşitoare a locuitorilor satelor şi oraşelor. A devenit un fapt obişnuit ca şi de-a lungul drumurilor comunale, în dreptul gospodăriilor săteşti să vezi parcele cultivate, începînd de la plante furajere şi pînă la legume şi zarzavaturi. După cum terenurile libere din incinta oraşelor sau din jurul lor au devenit de cîţiva ani încoace superbe grădini. Estetica vegetală se completează fericit în toate aceste împrejurări cu rigoarea eficienţei economice.

Din păcate, pe alocuri, unele autorităţi locale, preocupate în cel mai înalt grad de folosirea pămîntului din incintele localităţilor, „uită" să aplice aceleaşi rigori şi în ce priveşte ogoarele din cîmp, întinse pe zeci şi sute de hectare. Drumurile hipertrofiate, care se întind în toate direcţiile, golurile create prin băltirea apei, lucrările agricole făcute de mîntuială, capetele de ogor rămase nearate etc. dijmuiesc adeseori zeci de mii de metri pătraţi din suprafaţa agricolă.

În bătălia pentru valorificarea superioară a pămîntului şi-a făcut loc şi o categorie de indivizi care nu-s preocupaţi decît de mimarea angajării la acest mare efort. Mimarea angajării poate atinge culmi nebănuite, culmi ce se apropie uneori chiar şi de limitele... ridicolului. Ne-a întărit în această convingere situaţia întîlnită într-o comună din judeţul Vrancea. Omitem cu bună ştiinţă numele localităţii din respect pentru harnicii ei locuitori, care, aşa cum precizau unii dintre cei cu care am discutat, se simt jenaţi că în satul lor s-a putut înţelege atît de strîmb problema folosirii intensive a pămîntului, în maniera acelor „eroi" care doreau să aducă lumina soarelui în casă cu baniţa.

Despre ce este vorba? În plin centrul comunei, vizavi de ferestrele primăriei, s-a tras de-a curmezişul unuia dintre cele două drumuri principale ale comunei, care se încrucişează în acest punct — drumuri trainice, vechi de sute de ani, aşezate pe talpă groasă de prundiş — un gard solid din scîndură nouă. În spatele gardului, mai multe utilaje au lucrat din greu cîteva zile la rînd pentru a desfunda drumul în vederea amenajării unui ogor. S-a cheltuit combustibil cu nemiluita pentru ruperea drumului, apoi pentru fertilizarea cu îngrăşăminte organice şi însămînţarea celor cîtorva sute de metri pătraţi dobîndiţi prin mare efort. Se cuvine reţinut „amănuntul" că din segmentul de drum care a „căzut" în spatele gardului nu a fost arată decît o porţiune lungă de 60—70 de metri, atît cît se poate cuprinde cu privirea de la ferestrele primăriei. Restul de drum a rămas intact.

Dacă drumurile ar mai fi rămas în această comună drept unica rezervă de creştere a suprafeţei arabile, existau desigur alte „drumuri" mult mai adecvate pentru această operaţiune, atît prin natura terenului pe care sînt amenajate, cît şi a poziţiei. Nu se ştie însă de ce aceste drumuri nu se văd de la fereastra primăriei. După cum tot „departe de văzul primăriei" este aici şi larga albie a pîriului care ocoleşte o bună parte a comunei, pe o distanţă de mai bine de 3 km, nu mai departe decît la circa două sute de metri... prin spatele primăriei. Aici, în această vale largă cît pentru un fluviu, astăzi cotropită în bună parte de gunoaie şi bălării, ar putea fi recuperate, printr-un efort de imaginaţie al primăriei, cît şi de muncă asiduă a locuitorilor comunei, hectare de pămînt roditor pe care ar putea fi amenajate răchitării, culturi de viţă de vie, livezi şi grădini de zarzavat, frumoase cringuri de arbori meliferi. Ce oază de fertilitate ar putea deveni această vale care urîţeşte azi obrazul dinspre sud al comunei! Dar cît pămînt călcat fără rost în picioare nu se află încă pe ogoarele, cît şi în incinta cooperativei agricole?

Ce să-i faci? Pe-aici ochii primăriei nu vor să vadă!

Importantă este pentru ea doar faţada, care trebuie să „fure" ochii celor din afară. Oricine va veni de la judeţ va trebui să ia notă, privind de la înălţimea primăriei, că aici chiar şi drumurile rodesc. De ce să mai meargă în cîmp cînd exemplul cel mai relevant se află... în faţa primăriei. Sperăm că cei în drept vor aprecia cum se cuvine „iniţiativa".

Credem că acesta-i singurul raţionament plauzibil pe care l-au avut în vedere autorii acestei nefireşti întîmplări. Tocmai de aceea stăruim asupra ei, atrăgînd atenţia că răul cel mai profund nu stă atît în distrugerea unui drum comunal central, cît în modul în care a fost „soluţionată" o idee de fond, o idee vitală: apărarea, protejarea şi folosirea pămîntului.

Spiritul marilor idei trebuie apărat de stricăciune ca lumina ochilor. În această intenţie am consemnat şi faptul de mai sus.

Ioan ERHAN

PLANUL LA EXPORT
— îndeplinit şi depăşit lună de lună

La **Întreprinderea de utilaj chimic „Griviţa roşie" din Capitală**, la rampa de expediţie a produselor finite, pe o platformă întinsă, maşini şi treilere speciale aşteaptă să fie încărcate cu utilaje agabaritice destinate exportului şi care în scurt timp vor fi expediate spre portul Constanţa. Identificăm cîteva produse ce urmează să fie livrate partenerilor străini : decantor de ţiţei, regenerator pentru industria petrochimică, răcitor de aer.

— Sînt trei produse de înaltă tehnicitate şi complexitate care au implicat mii de ore de manoperă ; numai sudurile măsoară mii de kilometri — ne spune tovarăşul Ioan Berciu, secretar adjunct al comitetului de partid din întreprindere. Dacă mai socotim şi celelalte operaţii de prelucrări şi dacă avem în vedere că nu multe firme din lume se angajează să execute asemenea vase care lucrează în medii deosebite aveţi imaginea efortului deosebit de inteligenţă tehnică şi de muncă făcut de colectivul nostru. Ştiţi ce au comun totuşi aceste produse ? **Toate trei sînt realizate în avans cu 15 zile.**

Aşadar, trei produse cu înalţi parametri tehnico-funcţionali destinate exportului executate în avans. O realizare singulară, întîmplătoare în viaţa acestui puternic colectiv ? Nicidecum. **De la începutul anului şi pînă în prezent colectivul întreprinderii a realizat şi livrat peste plan la export produse în valoare de 5 milioane lei.** Şi încă un fapt : **contractele pentru luna iulie au fost onorate integral cu cinci zile mai devreme.**

Prin ce se particularizează experienţa colectivului de aici, care lună de lună, an de an îşi realizează la termene şi în condiţii de calitate ireproşabilă exportul ? Cum se explică faptul că de la o zi la alta pe adresa acestei unităţi sosesc tot mai multe solicitări din partea partenerilor străini ? Ce resorturi interne impulsionează execuţia cu precizie de metronom a fiecărui produs destinat exportului ?

ÎNTÎI DE TOATE, BUNA ORGANIZARE A PRODUCŢIEI. Rezultatele obţinute constituie cel mai temeinic argument al atenţiei prioritare acordate organizării judicioase a producţiei şi a muncii. Practic, cum este organizată şi cum se desfăşoară producţia de export ? Întîi de toate se cuvine subliniat faptul că, **zilnic, în două scurte „operative" la începutul şi sfîrşitul programului de lucru se analizează stadiul execuţiei exportului la nivelul fiecărei secţii.** Comisia de export din cadrul întreprinderii este un catalizator permanent al producţiei de export, fiecare membru al comisiei răspunzînd de cîte o problemă ce condiţionează realizarea planului. De asemenea, fiecare cadru de conducere din întreprindere răspunde direct de cîte o secţie cu pondere mare la export. Apoi, **la nivelul fiecărei secţii sînt întocmite grafice de export.** Am întîlnit şi în alte unităţi grafice de export. Totuşi, cele de aici au o particularitate. Sînt grafice pe produse şi pe zile. În orice moment se poate ştii cu precizie stadiul realizării unui contract.

— Cu toate acestea, se întîmplă să mai apară şi unele necorelări ?

— Este drept — ne spune inginerul Marian Traşcă, şeful secţiei mecanică III — pot apărea unele greutăţi în realizarea unor subansamble şi chiar mai apar. O zi, două, trei. Dar cînd vedem că situaţia trenează intervenim prompt, luăm măsurile ce se impun. Pot apărea probleme de aprovizionare cu table sau electrozi, probleme de asigurare cu scule şi dispozitive. Important este că noi le rezolvăm rapid, nu le lăsăm să se cronicizeze, iar **recentele reglementări ale Decretului Consiliului de Stat au o deosebită importanţă prin aceea că stimulează şi oamenii muncii care livrează materii prime, materiale, piese şi subansamble ce urmează a fi incorporate în producţia de export a altor unităţi.** Se asigură deci condiţii pentru îmbunătăţirea cooperării interuzinale.

Cum este respectat un asemenea grafic ? Îl întrebăm pe şeful echipei complexe de sudori şi lăcătuşi — echipă specializată în producţia de export — Adrian Barabaş, ce are în lucru „la zi".

— Trei role, două flanşe şi trei funduri de cazan.

— Atît ?

— Vi se pare puţin ? Nu uitaţi că sînt subansamble de zeci de metri, care necesită manoperă multă. Nu facem nici un rabat de la tehnologie. Acordăm atenţie sporită calităţii.

Consultăm fişa de lucru. Zi de zi, formaţia lui Adrian Barabaş îşi realizează planul la export. Să fi contribuit la aceasta numai spiritul gospodăresc, ordinea şi disciplina la fiecare loc de muncă ? Nu cumva la baza succesului stă şi...

...GENERALIZAREA TEHNOLOGIILOR NOI DE ÎNALT RANDAMENT. Cum s-a putut desprinde şi din exemplul de mai sus, datorită unei organizări perfecte a procesului de producţie în fiecare secţie, atelier şi formaţie de lucru, planul de export este îndeplinit ritmic, integral, zi de zi, lună de lună. Totodată, trebuie subliniat faptul că la „Griviţa roşie" există o puternică activitate de creaţie tehnică. Edificator este faptul că **de la începutul anului, aici s-au aplicat în producţie peste 20 de tehnologii noi, avansate, de înaltă productivitate.** Vom insista puţin, prezentînd eficienţa a două dintre aceste tehnologii, pornind de la faptul că ele pot fi preluate şi generalizate şi în alte unităţi care au un profil de fabricaţie asemănător cu cel de la „Griviţa roşie".

O EXPERIENŢĂ CARE SE IMPUNE A FI EXTINSĂ ŞI GENERALIZATĂ

Prima tehnologie se referă la **sudarea automată a racordurilor pe corpurile recipienţilor.** Este o tehnologie nouă, care înlocuieşte clasica sudură manuală. Se realizează cu dispozitive create prin autoutilare în întreprindere. A fost pusă la punct de un colectiv de muncitori şi specialişti din atelierele de proiectare şi autoutilare. Eficienţa noului procedeu : economii de sute de kilograme de material de aport. Calitatea cordoanelor de sudură este net superioară, iar productivitatea muncii creşte de circa 5 ori.

A doua tehnologie se referă la **mandrinarea hidraulică a ţevilor în placa tubulară de tipul schimbătoarelor de căldură.** Prin ce se particularizează această tehnologie ? Cu aceeaşi uneltă se realizează mandrinarea unui număr sporit de ţevi, fapt ce conduce la creşterea productivităţii muncii la o operaţie cu pondere mare în procesul tehnologic. Concret, **în aceeaşi unitate de timp se montează un număr dublu de ţevi decît prin vechiul procedeu.**

Sînt două tehnologii noi, de ultimă oră, care aşa cum spuneam pot fi generalizate şi în alte întreprinderi. Sînt două tehnologii care au contribuit ca în secţia cazangerie III, unde în acest an se realizează circa 70 la sută din producţia de export a întreprinderii, toate comenzile să fie realizate la termen, uneori chiar în avans şi la un înalt nivel calitativ, în condiţiile economisirii a circa 300 tone metal.

NOI MERGEM ÎN ÎNTÎMPINAREA CERERILOR PARTENERILOR STRĂINI. Nu mai este un secret pentru nimeni faptul că produsele ce poartă marca „Griro" sînt bine cotate pe piaţa externă. Prin ce se impun totuşi acestea atenţiei partenerilor străini ?

— Prin calitate şi funcţionalitate în primul rînd — ne spune tovarăşul Ion Sterian, şeful serviciului desfacere export. Instalaţiile şi utilajele noastre sînt produse de mari gabarite. Cîntăresc zeci de tone şi măsoară zeci de metri. Cu toate acestea ele sînt prelucrate la precizie de microni. În plus, asigurăm o gamă largă de controale nedistructive. Este şi firesc dacă ne gîndim că majoritatea utilajelor executate de noi lucrează în condiţii deosebite de presiuni şi temperaturi. Se spune că cel mai bun client este calitatea. Şi totuşi acest lucru nu este de ajuns. Concret, în condiţiile de astăzi trebuie să te zbaţi pentru fiecare comandă. Concurenţa este mare. Chiar dacă ştii că eşti foarte bun în domeniul tău, aceasta nu înseamnă că trebuie să stai să aştepţi comenzi de la întreprinderea de comerţ exterior. Este o mentalitate greşită. Noi procedăm altfel. Venim în întîmpinarea clienţilor. Fiecare specialist cînd pleacă în străinătate pentru „service" sau asistenţă tehnică are sarcina să testeze piaţa, să propună încheierea de noi contracte. Recent, am fost într-o ţară asiatică şi am perfectat un contract de peste 6 milioane lei.

★

Aşadar, organizarea temeinică a producţiei şi a muncii, stimularea iniţiativei muncitoreşti şi generalizarea tehnologiilor noi, implicarea directă în asigurarea portofoliului de comenzi la export. Sînt numai trei din pîrghiile care au făcut ca prestigioasa întreprindere bucureşteană să obţină de multă vreme rezultate de prestigiu la export. Sînt cele mai solide argumente în favoarea angajamentului asumat de acest colectiv : onorarea integrală, în cinstea sărbătorii de la 23 August, a tuturor contractelor de export pe luna august.

Gheorghe IONIŢĂ

PROBLEMELE PLANULUI
— probleme ale răspunderii muncitoreşti

RESTANŢELE POT FI RECUPERATE
— dar este necesar un sprijin mai activ şi din partea furnizorilor de materiale

— În deschiderea convorbirii de faţă, vizînd modul în care se acţionează în centrala dv. — Centrala industriei bumbacului Arad — pentru îndeplinirea sarcinilor de plan pe acest an, vă rezumăm, tovarăşe inginer **Andronic Tamşa**, *director general al centralei, o scrisoare adresată redacţiei de tovarăşul Szell Gavril, şeful serviciului plan de la Întreprinderea de aţă şi filatură din Odorheiu Secuiesc : „Între principalele cerinţe ce se pun în faţa centralei — arată autorul — se înscrie şi creşterea răspunderii faţă de elaborarea şi fundamentarea sarcinilor de plan. În cazul întreprinderii noastre, care pe luna iunie nu şi-a îndeplinit sarcinile de plan, între cauzele care au dus la o asemenea situaţie se află şi necorelarea corespunzătoare a indicatorilor de plan. Concret, între indicatorii valorici şi fizici ai întreprinderii există o necorelare, în sensul că îndeplinirea integrală a planului la producţia fizică acoperă numai în procent de 96 la sută valoarea producţiei-marfă. Or, aceste necorelări, care la nivelul întreprinderii noastre reprezintă o neacoperire a planului cu circa 25 milioane lei, au fost aduse la cunoştinţa centralei încă din noiembrie 1986, cînd se dezbatea proiectul de plan, şi s-a solicitat corectarea lor. Dar acest lucru nu s-a întîmplat şi, ca urmare, astăzi sîntem puşi în situaţia de a nu ne realiza planul. E normal acest lucru ?" — întreabă autorul scrisorii şi vă repetăm şi noi întrebarea.*

— Situaţia de la întreprinderea din Odorheiu Secuiesc nu este, din păcate, nici singulară şi nici cea mai gravă din acest punct de vedere. Pe ansamblul centralei noastre se înregistrează o asemenea necorelare de plan, care provine din neîncadrarea produselor în preţul mediu planificat, preţ mediu care, oricît de fundamentat ar fi, tot are o anumită „scară de joc". Iar această necorelare se cere acoperită, aşa cum ne-au indicat organele de sinteză în domeniul planificării, prin realizarea de producţie suplimentară şi valorificarea superioară a materiilor prime.

— Şi este posibilă — în acest fel — acoperirea unei asemenea necorelări ?

— În principiu, da. Noi am mai avut asemenea situaţii şi în anii trecuţi, inclusiv în 1986, pe care le-am putut compensa în modul amintit. Anul acesta însă, datorită marilor dificultăţi cu care ne confruntăm în asigurarea bazei tehnico-materiale, influenţele create de perspectivele necorelării n-au mai putut fi contracarate în proporţia aşteptată.

— Care este deci situaţia realizării planului pe primul semestru ? A fost sau nu influenţată de aceste necorelări ?

— Indiscutabil că da. Dar cum am mai arătat, influenţele au fost determinate şi de alţi factori, în primul rînd de neasigurarea bazei materiale. Ca rezultat, pe 6 luni, centrala nu şi-a realizat planul la principalii indicatori, în special la producţia fizică, avînd pe această perioadă un bilanţ economico-financiar necorespunzător. Asupra necorelărilor de plan am acţionat, pe ansamblul centralei, cît s-a putut. De pildă, mai bine de 50 la sută din unităţile centralei, care au fost mai puţin afectate de baza materială, şi-au îndeplinit şi depăşit sarcinile de plan. Ceea ce înseamnă că, în condiţiile unei aprovizionări normale şi ale unei mobilizări maxime a eforturilor, pot fi preîntîmpinate şi anumite situaţii neprevăzute din fundamentarea planului. O demonstrează cu prisosinţă rezultatele obţinute în primele 6 luni de colectivele de muncă ale unor unităţi ca Întreprinderea textilă Năsăud, filatura „11 Iunie" Cisnădie, Întreprinderea textilă Lugoj, întreprinderea textilă „Firul roşu" Tălmaciu, întreprinderea textilă „Crişana" Oradea ş.a.

— Semestrul I, cu toate deficienţele pe care le-aţi amintit, s-a încheiat. Cum a început semestrul al II-lea ? Ce măsuri aţi preconizat şi preconizaţi pentru recuperarea restanţelor ?

— Nu obişnuim să fetişizăm greutăţile. Ne înţelegem cu toată răspunderea îndatoririle ce ne revin ca unitate tutelară pe plan. Dar — şi o spun cu toată răspunderea — situaţia în care se află centrala în prezent nu mai poate fi redresată numai prin eforturile noastre. Ce a depins de noi, am făcut şi facem în continuare. În condiţiile în care fibra de poliester ni s-a asigurat în procent de 63 la sută, iar cea de celofibră în procent de 75 la sută, volumul livrărilor — mai ales în cazul fibrei de poliester — a depăşit aceste procente. Ceea ce înseamnă o preocupare maximă pentru valorificarea materiei prime. Ne bazăm, în acelaşi timp, pe experienţa acumulată de unităţile noastre, pe faptul că dispunem de o forţă de muncă bine pregătită profesional.

Am găsit, de asemenea, înţelegere din partea ministerului nostru, a Comitetului de Stat al Planificării şi pentru reaşezarea planului în cazul unor corelări care s-au dovedit, în urma unor repetate analize, nefundamentate.

— Ceea ce înseamnă că aveţi posibilităţi de a recupera restanţele, de a realiza planul la producţia fizică ? Ce fac specialiştii centralei într-o asemenea situaţie ? Cum ajutaţi întreprinderile ?

— Asemenea întrebări ni s-au mai pus. Ei bine, specialiştii centralei se ocupă cu toată seriozitatea de soluţionarea problemelor curente. Avem delegaţi la toate întreprinderile furnizoare. Avem delegaţi care stau permanent în întreprinderi pentru a veghea ca fiecare gram de materie primă intrată în unitate să fie folosit cu maximum de randament. Cunosc bine capacitatea de producţie a unităţilor, capacitatea de mobilizare a colectivelor din cadrul centralei, priceperea muncitorilor şi specialiştilor. Sînt gata să răspund că ne realizăm planul dacă în semestrul II nu se repetă aceleaşi probleme ale bazei materiale. Explicaţii am primit şi primim — ce-i drept — multe. Una, cea de la Combinatul de fibre sintetice Cîmpulung, e de-a dreptul de necrezut : „Nu avem vagoane să expediem materia primă". E posibil ca o materie primă absolut necesară să stea undeva în stoc din lipsă de mijloace de transport ? Ce fel de furnizor este cel care nu se organizează pentru a-şi expedia producţia contractată ?

Neasigurarea ritmică a bazei materiale creează o reacţie negativă în lanţ în unităţi. Aşa se explică de ce avem unităţi care nu se încadrează în indicatorii de utilizare a capacităţilor de producţie, a fondului de timp şi chiar a calităţii produselor.

— Comitetul Politic Executiv al C.C. al P.C.R. a stabilit, recent, după cîte cunoaşteţi, măsuri ferme pentru îndeplinirea planului pe semestrul II şi pe întregul an.

— Cunoaştem aceste măsuri, pe care le apreciem ca binevenite. Vă asigurăm că, avînd condiţiile materiale create, vom şti să ne facem datoria. Am analizat zilele acestea cu toate conducerile de întreprinderi restanţele pe care le avem şi am ajuns la concluzia că, dacă vom avea materii prime, asigurăm o depăşire a planului de 2,5 la sută pe ultimele cinci luni ale anului. E posibil să ne îndeplinim planul pe 1987 şi să creăm şi o bază trainică pentru 1988. Aceste calcule nu reprezintă simple dorinţe, ci o analizare temeinică a posibilităţilor noastre de a lucra în sistemul de „foc continuu", de a ne autodepăşi.

Constantin PRIESCU

● INIŢIATIVE ● EXPERIENŢE ● REZULTATE ●

În ritm cu graficele de lucru

Pentru colectivul întreprinderii „Electrometal" din Timişoara producţia pentru export reprezintă o permanentă competiţie cu nou, o asumare a răspunderii de a păstra prestigiul cîştigat pe piaţa externă. Aceasta înseamnă, dincolo de parametrii tehnici şi tehnologici ai produselor realizate, promptitudine în onorarea contractelor, ritmicitate în execuţia comenzilor, organizare riguroasă a producţiei. Şi iată că, **după cele şapte luni care au trecut din acest an, unitatea şi-a realizat şi depăşit planul la export atît pe relaţia C.T.S., cît şi pe devize convertibile.**

— Neîndoielnic, **recentul Decret al Consiliului de Stat determină o şi mai puternică mobilizare a tuturor oamenilor muncii pentru realizarea producţiei de export şi a exportului** — precizează inginerul Ion Staicu, directorul întreprinderii. Dispunem de o bază tehnică şi materială foarte bună, iar fiecare om al muncii este hotărît să-şi facă exemplar datoria pentru onorarea la timp şi în condiţii de calitate superioară a tuturor contractelor încheiate. Avem grafice pentru realizarea producţiei de export, cu responsabilităţi şi termene exacte atît în ce priveşte desfăşurarea ciclului de fabricaţie, cît şi livrarea produselor către partenerii externi. Practic, în fiecare zi, în fiecare oră din zi ştim stadiul exact al realizării şi livrării produselor pentru piaţa externă.

În secţiile întreprinderii, acolo unde se realizează de fapt producţia pentru export, munca este bine organizată. Toate produsele se execută conform graficelor de lucru. La secţia de patroane fuzibile, de pildă, ca de altfel şi în alte secţii ale întreprinderii, s-au organizat formaţii specializate în producţia de export. Din rîndul acestora, cîteva muncitori cu o foarte bună calificare profesională, împreună cu un grup de proiectanţi, pregătesc acum mostre de produse noi solicitate de un partener extern, astfel încît să se asigure noi contracte pentru perioada următoare. **(Maria Janina ALEXE).**

Producţia — adaptată permanent la cerinţele de pe piaţa externă

Întreprinderea de prelucrare a lemnului „23 August" din Tîrgu Mureş este şi în acest an una din unităţile cu cea mai mare pondere a producţiei pentru export din industria mobilei. Dacă în 1965 exportul reprezenta 55 la sută din totalul producţiei-marfă a unităţii, **în acest an practic întreaga producţie este exportată, din care 86 la sută pe relaţia devize convertibile.** Datorită calităţii înalte a produselor, întreprinderea are contracte încheiate pentru întreaga producţie planificată la export în acest an. Şi totuşi, în perioada care a trecut din acest an, nu toate comenzile au fost onorate la termenele stabilite.

— Nivelul realizărilor a crescut de la o lună la alta, ne spune inginerul Ion Bogdat, directorul tehnic al unităţii. Astfel, în luna ianuarie am exportat mobilă în valoare de 42 milioane lei, iar în luna iulie în valoare de peste 60 milioane lei. Totuşi, posibilităţile colectivului nostru sînt cu mult mai mari, iar **prevederile recentului Decret al Consiliului de Stat mobilizează toţi oamenii muncii pentru recuperarea în cel mai scurt timp a nerealizărilor din primul trimestru şi îndeplinirea în cît mai bune condiţii a planului pe luna august şi pe întregul an.** De altfel, am şi iniţiat o serie de noi acţiuni pentru restructurarea producţiei în funcţie de cerinţele manifestate pe piaţa externă.

Printre altele am reţinut faptul că unitatea realizează în prezent, cu precădere, mobilier rustic din stejar, fag şi paltin, din cireş, nuc şi alte esenţe, precum şi mobilier cu finisaj opac, mult solicitate de firmele străine. Totodată, pentru creşterea indicelui de utilizare a masei lemnoase se pune un accent deosebit pe dezvoltarea sectorului de sculptură şi intarsie. O altă noutate o constituie realizarea mobilierului din lemn în asociere cu alte materiale : plăci semidure şi dure din fibre de lemn, cu desene în relief, panouri cu feţe din PAL sau placaj cu miezul din cauciuc.

În prezent, unitatea este în măsură să realizeze lunar circa 450 tipuri diferite de mobilier, programul de fabricaţie (stabilit de regulă pe trei luni) fiind organizat pe secţii, firme şi tipuri de produse. Oamenii muncii de la întreprinderea „23 August" din Tîrgu Mureş ştiu că îndeplinirea ritmică a planului la export stă în puterea lor de mobilizare, în investiţia de inteligenţă tehnică pe care o fac pentru a realiza produse la înalt nivel calitativ, iar prevederile recentului decret al Consiliului de Stat reprezintă un nou stimulent în acest sens. **(Gheorghe Giurgiu**, corespondentul „Scînteii").

Aspect de la Întreprinderea de maşini-unelte şi agregate din Capitală
Foto : **E. Dichiseanu**

BUZĂU : Producţie fizică suplimentară

Angajaţi cu toate forţele în ampla întrecere socialistă ce se desfăşoară în întîmpinarea zilei de 23 August, oamenii muncii din industria judeţului Buzău obţin noi şi importante succese, asigurînd îndeplinirea ritmică a planului la producţia fizică şi la export, aşa cum a indicat t o v a r ă ş u l Nicolae Ceauşescu la recenta şedinţă a Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R. Astfel, în perioada care a trecut din acest an au fost realizate suplimentar 9,3 milioane mc de gaz metan utilizabil, 1 056 tone de oţel beton, 138 000 mp de geam, confecţii textile şi altele. De asemenea, colectivele dintr-o serie de unităţi şi-au îndeplinit sarcinile de plan la export pe 7 luni şi au livrat suplimentar partenerilor externi importante cantităţi de produse. **(Stelian Chiper).**

ASIGURAREA PIESELOR DE SCHIMB PENTRU TRACTOARE ŞI MAŞINI AGRICOLE

Birocraţia şi interesele înguste sînt în stare de orice: transformă chiar un izvor de economie într-unul de risipă!

Ştim că întrebarea pe care o vom pune, în principiu este ea însăşi de domeniul absurdului, dar pentru că anumite stări de lucruri ne obligă o vom pune totuşi : există oare un om cu elementar simţ gospodăresc care pentru simplul motiv că la ghetele pe care le-a purtat s-au tocit tocurile sau i-au căzut blacheurile să arunce încălţămintea, de altfel bună? Dacă se întîmplă aşa, e un lucru absurd. Dar iată că se întîmplă.

Ne aflăm la centrul de reparaţii Lugoj, aparţinînd Trustului S.M.A. Timiş. Avem în faţă o pompă de injecţie şi alături două din piesele componente ale acesteia, elementul şi supapa. De ce le-am pus faţă în faţă ? Pentru că cele două piese componente sînt cele care se uzează cel mai repede. Ce face S.M.A.-ul posesor al acestor pompe de injecţie cînd constată uzura celor două piese componente (în cazul de mai sus — 350 pompe aşteaptă în rafturi să fie reparate) ? În mod normal, le înlocuieşte. Dar cele două tipuri de piese componente ale pompei de injecţie — elementii şi supapele — nu se pot recondiţiona în judeţul Timiş la nivelul necesarului, iar în cele mai multe judeţe se recondiţionează mult mai puţin. Timişul fiind judeţul cu o foarte bună experienţă în această privinţă. Atunci ce fac unităţile S.M.A. pentru a le obţine ? Bineînţeles, se adresează fabricii producătoare. Dar fabrica producătoare, din motive la care ne vom referi mai tîrziu, nu produce şi nu livrează în cantităţile cerute piesele în cauză, în schimb le trimite pompe întregi noi. De pildă, unităţile de mecanizare din judeţul Timiş aveau nevoie în anul 1986, potrivit normei de consum, de 583 pompe de injecţie pentru tractorul U-650. Au primit însă de la I.M.F. Sinaia... 1 644. De trei ori mai mult ! Situaţia se menţine în semestrul I al acestui an : faţă de consumul normat de 291 pompe noi, s-au livrat 577. N-au primit însă la nivelul solicitărilor piesele componente cu uzură mai mare: faţă de 31 500 elementi şi 28 000 supape, în perioada analizată s-au livrat din primul sortiment 19 478 piese, iar din cel de-al doilea — 21 100 piese. Mergînd în cîteva magazii ale unităţilor S.M.A. vedem şi urmarea acestei practici păgubitoare : sumedenie de pompe de injecţie care aşteaptă să fie reparate.

Aceasta este situaţia într-un judeţ, dar privită la nivelul ţării, disproporţia dintre subansamblele complete şi piesele componente livrate este şi mai mare. După cum rezultă din evidenţele Întreprinderii de mecanică fină Sinaia — singurul producător de pompe de injecţie şi de piese componente din ţară — în primul semestru al acestui an au fost livrate agriculturii cu aproape 7 000 pompe de injecţie pentru tractorul U-650 mai mult decît se contractase (adică 23 000 bucăţi). În schimb, contractul pentru piesele de schimb de mare uzură — elementi şi supape — a fost onorat numai în proporţie de 53 şi, respectiv, 64 la sută. Să se fi schimbat oare, peste noapte, structura cererii ? Nicidecum ! Pompe complete se mai găsesc în baze, piese de schimb — nu. Iar în staţiunile de mecanizare, aşa cum am văzut, sute şi sute de pompe nu pot fi reparate din cauza absenţei acestor piese componente. Deci, trebuie să o spunem răspicat : **cele şapte mii de pompe vîndute unităţilor agricole peste plan de I.M.F. Sinaia nu reprezintă o cerere reală, ci o risipă de resurse materiale, o cheltuială absolut inutilă.** Înainte de a analiza resorturile care au condus la această situaţie, să vedem care este expresia materială şi bănească a acestei risipe.

consum	pentru o pompă completă	pentru elementi şi supape componente
total metal, din care :	14,700 kg	852 g
— oţel carbon	5,360 kg	—
— oţel aliat	2,662 kg	852 g
— aluminiu şi aliaje de aluminiu	3,690 kg	—
timp de fabricaţie	10 h 40'	1 h 44'
preţ	1 265 lei	112,40 lei

Sau, înmulţit cu şapte mii bucăţi, vom vedea că unităţile agricole au cheltuit inutil peste şapte milioane lei, iar întreprinderea producătoare a irosit aproape 14 tone de metal, 63 mii ore de muncă şi importante cantităţi de energie.

Iată că situaţia absurdă cu ghetele bune, dar cu tocurile tocite are un corespondent real în practică. În vreme ce în întreaga ţară se dă o adevărată bătălie pentru economisirea fiecărui gram de metal, a fiecărui kilowatt-oră, prin toate procedeele posibile, recuperîndu-se importante cantităţi de materiale, asistăm la o risipă de neadmis. Încercînd să înţelegem de ce s-a ajuns la o asemenea situaţie, mai exact de ce producătorului îi este mai la îndemînă să fabrice mult peste plan pompe complete în locul banalelor piese de schimb, am ajuns, credem, undeva aproape de capătul firului, mai exact spus la motivele — absolut obiective din punctul de vedere al producătorului — pentru care acesta evită să facă singurul lucru raţional şi economic, să livreze piesele de schimb necesare.

— Dacă livrăm supape şi elementi în locul pompelor complete nu ne realizăm planul la producţia-marfă — ne declară cu franchiţă economistul Gheorghe Sultănoiu, şeful biroului desfacere.

— Iar aceasta în primul rînd deoarece capacitatea noastră de producţie înregistrează un loc îngust tocmai la aceste piese, pentru care am rămas, practic, la nivelul producţiei anului 1979 — completează explicaţia directorul tehnic al unităţii, ing. Victor Gheorghiţă.

Deci centrala de resort, celelalte organisme care stabilesc nivelul sarcinilor de plan, în loc să găsească, împreună cu factorii de decizie din unitate, soluţii sănătoase problemelor cu care se confruntă unitatea, au ales calea cea mai comodă, care se dovedeşte, o dată mai mult, cea mai păgubitoare pentru economia naţională.

Cu mari întîrzieri s-a stabilit, totuşi, pentru acest cincinal, un program de investiţii pentru eliminarea locurilor înguste în măsură să asigure, printre altele, sporirea substanţială a posibilităţilor de livrare a pieselor de schimb pentru pompele de injecţie ale tractoarelor U—650. Însă modul în care acesta este dus la îndeplinire provoacă, pur şi simplu, consternare : unele utilaje, programate iniţial pentru anul 1986, nu au fost încă asimilate în producţie şi deocamdată livrarea lor este decalată pentru anul 1988. Altele, aduse deja în întreprindere, nu sînt puse în funcţiune fie pentru că nu au fost încă plătite, fie pentru că proiectantul nu a întocmit cartea tehnică, fie pentru că mai există neînţelegeri între furnizorul şi beneficiarul de utilaje.

Un caz cu totul aparte este legat de unul din utilajele care contribuie la realizarea elementilor de pompă — o maşină agregat pentru frezat, asimilată în producţie la Întreprinderea de maşini-unelte şi agregate Bucureşti : furnizorul a livrat, încă la sfîrşitul anului trecut, cele patru bucăţi contractate, beneficiarul a achitat contravaloarea lor (peste 2 milioane lei bucata), utilajele sînt frumos amplasate în halele de producţie ale întreprinderii din Sinaia şi... stau ! De ce ?

Scenariul — nu imaginar, ci absolut real — al „filmului" (ne)punerii în funcţiune a celor patru maşini este următorul : Octombrie 1986 — sînt aduse primele trei maşini. Decembrie acelaşi an — soseşte şi a patra maşină şi se efectuează plata.

Într-un decor care se schimbă (mai întîi de iarnă, apoi de primăvară şi chiar de vară) cîteva echipe de 2—3 muncitori bucureşteni vin la Sinaia, dau drumul la maşini să ruuie în gol (asta, probabil, ca să nu ruginească sau, mai ştii, pentru a trezi interesul beneficiarilor), mai schimbă o piesă, mai string un şurub, mai încheie o „minută" şi apoi... pleacă.

Din cînd în cînd, filmul poate să prezinte şi secvenţe din „războiul hîrtiilor" : contractul de punere în funcţiune, obiecţiunile beneficiarului, răspunsul furnizorului, răspunsul beneficiarului la răspunsul furnizorului — toate, în jurul duratei şi, implicit, al preţului punerii în funcţiune. Într-adevăr, este greu de imaginat cum această operaţiune poate să dureze 5 824 de ore (!) după ce utilajele au fost verificate la mers în gol (vom trece peste „amănuntul" că o parte din aceste ore sînt destinate... găsirii amplasamentului optim şi conectării la reţea, operaţiuni realizate de către beneficiar, conform contractului încheiat pentru producerea utilajului). Deşi, la o analiză mai atentă, vom constata că furnizorul şi-a subevaluat „posibilităţile" de a... întinde durata lucrărilor de instalare.

„Epilogul" este semnat de un alt „personaj", nou apărut în „distribuţie" : Fabrica de asistenţă tehnică şi service pentru maşini-unelte Bucureşti, ajunsă în situaţia să pună în funcţiune utilaje pe care nu le-a văzut niciodată şi să exonereze de orice răspundere pe producătorul utilajului ! Ei bine, ce spune unitatea chemată să decidă, să taie „nodul gordian" ? „Vreţi să punem în funcţiune utilajul ? Plătiţi preţul cerut de noi! Nu plătiţi ? La revedere !"

Această caricatură de colaborare între unităţi economice merită ea însăşi să fie analizată cu exigenţă, iar cei care au „promovat-o" să primească o replică usturătoare, deoarece este inadmisibil ca unul din avantajele cele mai mari ale economiei socialiste — colaborarea deschisă, fără vicleşuguri, pentru îndeplinirea unui ţel comun — să fie transformat într-o maşinărie a pasării birocratice a răspunderii, într-un mecanism al timpului irosit. Timp în care — să nu uităm — unităţile agricole îşi încarcă inutil costurile de producţie cu milioane de lei, iar întreprinderea producătoare de pompe de injecţie risipeşte în neştire tone de oţel, de aluminiu, de combustibil. Aşteptăm un răspuns ferm şi măsuri radicale pentru stoparea acestei grave anomalii.

Lucian CIUBOTARU
Eugen RĂDULESCU

CONVORBIRI CU PROMOTORI AI SPIRITULUI REVOLUȚIONAR

„VIAȚA CA EXAMEN CONTINUU"

— Și chiar considerați că fiecare om, pe lumea asta, își făurește un proiect și și-l urmărește cu tenacitate ?

— Sînt convins. Poate că nu-l numește el proiect, îl spune scop, sau vis, sau speranță. Dar fără el degeaba trăiește. „Pentru ce exist ?" — își pune orice ins întrebarea. Un om nu poate ființa ca un cufăr în gară — indiferent la zarea spre care apucă.

Sigur, proiectul fiecăruia poate să pară fără legătură, la prima privire, cu marele proiect colectiv. Ce legătură ar avea cu acest proiect — s-ar putea pune întrebarea — dorința unuia de a-și insuși o calificare superioară sau a altuia de a realiza o invenție care dublează productivitatea muncii, de pildă, strădania unuia de a impune o altă optică, mai dinamică, în organizarea unei întregi secții, de exemplu, sau efortul altuia de a convinge, prin fapte, că o inițiativă a lui poate produce un reviriment în activitatea tuturor.

— Veniți numai cu exemple pozitive, lăudabile. Viața demonstrează că mai sînt și oameni care se opun unei noutăți, unei inițiative valoroase, oameni care se mulțumesc cu calificarea obținută la un moment dat și așa mai departe.

— Sînt și dintre aceștia, e drept. Drumul spre înțelegerea și însușirea unei răspunderi, chiar și față de sine însuși, nu este neted ca în palmă. Dar spiritul epocii acesta este — fiecare se simte obligat să-și definească propria-i poziție în ansamblul activității puse sub semnul exigențelor sporite, de nouă calitate în toate domeniile, să-și precizeze opțiunile, să lupte pentru îndeplinirea lor. Îndatoririle față de societate îi impun acest efort de gîndire, de acțiune, efort menit să-i pună în valoare posibilitățile, resursele intelectuale și fizice. Efortul acesta se desfășoară, într-un fel sau altul, fără abateri, pe marele făgaș croit de revoluția socialistă, este direcționat de ea. Că sînt și hopuri pe acest traiect, că omul se împiedică și în propriile comodități și inerții, într-un mod de gîndire mai învechit, în egoismele lui — căci sînt și acestea prezente, cînd nici nu te aștepți — e foarte adevărat. Se manifestă și astfel de lucruri. Aș spune că fiecare le simțim, tot într-un fel sau altul, pe pielea noastră. Mulți au puterea să se lupte, să se debaraseze de tot ce le împiedică mersul înainte, spre perfecționare, spre împlinire profesională și socială armonioase ; alții nu posedă tăria aceasta în măsura necesară, trebuie ajutați de ceilalți să meargă înainte ; sînt și unii care rămîn la stadiul atins într-un moment — socotesc că atît îi țin puterile și se mulțumesc cu puțin, rămîn în urmă sau sînt dați la o parte. Viața nu așteaptă.

— La baza afirmațiilor dumneavoastră se află, desigur, o experiență îndelungată de viață, de muncă, o observare atentă a oamenilor...

— Orice afirmație trebuie să se construiască pe realitate trăită zi de zi. Pornesc și eu de la viața mea ca om trăitor printre oameni în orașul acesta, în întreprinderea aceasta. Iată, de exemplu, întreprinderea noastră mecanică „Valea Teleajenului". E interesant de urmărit evoluția ei. E de rang republican, de cîțiva ani. Dar s-a pornit în făurirea ei de la zestrea modestă a industriei locale a Vălenilor de Munte, grefată pe vechile ateliere meșteșugărești de pînă mai ieri. Vă mărturisesc că, în 1965, cînd am fost numit acei director, îmi era peste mînă să le povestesc colegilor mei de facultate ce „industrii" păstoresc — cîteva ateliere de reparat cărute, apoi niște tinichigerii, un atelier de mobilă, o mină de nisip bituminos înzestrată cu un cal care trăgea vagonetele și așa mai departe. Eram singurul inginer din întreaga așa-numita întreprindere.

— Să înțelegem că v-ați început drumul cu o dezamăgire ?

— Nu aș numi-o dezamăgire, cu toate că-i invidiam pe colegii mei mai norocoși, care fuseseră repartizați de la început în întreprinderile moderne, cu faimă.

— Nu-i greu să vă înțelegem starea sufletească de atunci. Începuse epoca marilor deschideri democratice, epoca marilor avînturi constructive în industria noastră socialistă.

— Așa este. Cum afirmam la începutul discuției noastre, îmi făcusem și eu proiecte, ca orice om. Știți, eu am fost lăcătuș mecanic și mi-am propus, plăcîndu-mi meseria, să mi-o însușesc și mai temeinic. Așa că am intrat la politehnică. Dar poate că întru prea mult în problemele personale...

— Sîntem pe firul discuției noastre.

— Era un nou proiect, pentru mine, de o altă calitate. Unii, aflîndu-mi intențiile, mi-au spus că mi-a cam trecut vremea învățăturii și că țintesc cam sus pentru forțele mele. Cum să vă spun eu ? Omul trebuie să învețe mereu, indiferent de vîrstă ; e un alt imperativ al timpului nostru, îl înțelege și-i răspunde pozitiv toată lumea, așa socotesc eu. Știam că am posibilități, resurse, societatea însăși îndeamnă la acest lucru, creînd fiecăruia posibilități nelimitate de învățătură. Trebuia să valorific posibilitățile ! — orice om ar gîndi așa.

— Aveați încredere în forțele proprii.

— Aveam, dar încrederea în forțele tale, zic eu, ți-o dă numai propria-ți realizare. Conștient de faptul acesta, am reușit în acest proiect al meu. Alt proiect mi l-au pus aproape imediat în față societatea, calitatea mea de comunist.

— În ce fel ?

— Am fost repartizat la salina Slănic. Într-o zi însă — era 25 septembrie 1965, nu am să uit data asta niciodată ! — sînt convocat la comitetul raional de partid, cum era pe vremea aceea, și mi se spune : „Uite, tovarășe Gheorghe Matei, la ce ne-am gîndit noi și cum ne-am orientat : te duci dumneata la întreprinderea de industrie locală din Vălenii de Munte și o pui pe «roate» !" „Dați-mi răgazul să-mi consult soția !" — am cerut eu speriat de toate angaralele mutării și de necunoscut — îmi era teamă, mărturisesc, de răspunderea care-mi cădea pe umeri. „Ce să mai vorbești acasă, va înțelege și dînsa cum stau lucrurile, e sarcină de partid ! Vei fi sprijinit din toate puterile. Succes !". Și am venit aici. Repet, eram singurul inginer. În fiecare biografie de muncitor sau de tehnician sau de inginer de aici sau de oriunde din țara asta veți întîlni momente de acestea, proiecte personale care s-au îmbinat organic cu proiectele vieții, ale societății. Iată, sînt astăzi 100 de ingineri în întreprindere — de unde eram numai eu singur; colectivul muncitoresc de atunci număra 300 de oameni — astăzi muncesc aici peste 2 000, stăpînind specialități care nici nu se pomeneau la Vălenii de Munte în 1965. Întreprinderea realizează, în prezent, planul în 12 zile față de anul 1965...

— Totul se face în acele ateliere de care aminteați? Întrebăm pentru că nu știm cum arătau ele atunci.

— Glumiți ? Atelierele acelea nu mai există. Poate cîte un perete, poate vreo construcție care să fi rămas magazie sau altceva. S-au făcut alte construcții, care, acum, au devenit și ele prea strîmte. Pentru că pe parcursul timpului ne-am propus mereu proiecte noi — am avut cu toții ambiția să dovedim, prin munca noastră, că putem să ne ridicăm la exigențele industriei moderne. Este vorba de o schimbare de concepție care a avut loc, o schimbare de optică, în fond calitativă. Nici nu se putea altfel. E interesant de analizat, în structura pretențioasă a producției noastre, crescută în această perioadă de peste 27 de ori, cît de adînci au fost transformările de ordin uman, ce salt în pregătirea muncitorilor noștri s-a realizat. Cei 100 de ingineri de care aminteam sînt, în majoritatea lor, vălenari, trecuți prin liceul din localitate, pe care-l patronăm ; la fel majoritatea muncitorilor și tehnicienilor noștri — toți au trecut și trec în continuare printr-un permanent proces de învățătură, de însușire a tehnicii noi. Ei sînt cei care au decis ca produsele lor (peste o mie de repere !) să se impună pe plan republican — sîntem parteneri căutați în industria construcțiilor de mașini, în cea de extracție petrolieră, în energetică. Contribuim, indirect, la exportul țării...

— Deci, industria meșteșugărească...

— ...este o amintire a altui timp, nu prea îndepărtat, e adevărat, dar a altui timp. Este foarte semnificativ faptul că actualele noastre produse, de o calitate și o complexitate la care nici nu visam cu peste două decenii în urmă, răspund cerințelor industriei moderne, de înalt nivel. E firesc să fie așa și sîntem mîndri de acest lucru. Pentru a ajunge aici însă s-a muncit într-un fel deosebit — asta e și mai grăitor, după opinia mea. Afirmam că fiecare om trebuie să-și propună un proiect de realizat, pentru propria-i devenire. Oamenii ăștia au fost în pas cu timpul lor, în pas cu milioanele și milioanele de muncitori și specialiști din întreaga țară, propunîndu-și și reușind să ajungă la noua calitate de industriași moderni, ca să mă exprim așa. Care a fost condiția esențială în acest caz ? Ambiția de a-și gîndi într-un fel cu totul nou munca, hotărîrea de a muta centrul de greutate, în cadrul propriului efort, de la aspectul lui fizic la cel intelectual. Majoritatea membrilor colectivului a înțeles că, în acest ceas al dezvoltării noastre, cea mai prețioasă este sudoarea minții — de atîtea ori a atras atenția asupra acestui lucru secretarul general al partidului, t o v a r ă ș u l Nicolae Ceaușescu. Este un efort de o altă calitate, efort de inteligență creatoare. S-a schimbat și se schimbă, în continuare, o întreagă psihologie, o întreagă concepție. Nu e ușor, e ca și cum ar trebui să-ți sari propria-ți înălțime, ceea ce ar părea imposibil. Nu e imposibil, o dovedesc devenirea aproape a fiecărui om din întreprinderea noastră, transformarea a milioane și milioane de alți oameni.

— Dar eșecuri nu au fost ? Nu sînt încă ? Să fim realiști, nu se poate să nu întîlnim și cazuri de oameni care urcă mai greu scara abruptă a exigențelor profesionale...

— Repet, sînt și cazuri de acestea, și nu puține. Pentru că totul se petrece în viață ca la un examen care nu se încheie niciodată. Iată, acum ne mutăm în noile hale ale uzinei construite pe noua platformă industrială a orașului. Acolo, structura producției va avea o ștachetă și mai înaltă, ținînd seama de înzestrarea tehnică de nivel mondial. Selecționarea celor care merg să lucreze în noua uzină a fost foarte severă ; ea continuă ! Mulți dintre lucrătorii noștri își văd încununat de succes efortul de perfecționare desfășurat pînă acum. Sînt alții care acum înțeleg ce au pierdut — timp prețios, în primul rînd — mulțumindu-se numai cu ce au învățat la un moment dat. Sînt și repetenți, de ce să n-o spun ? Oameni care au rămas la concepția de industrie locală. Vedeți dumneavoastră, lucrurile sînt foarte complicate. Problema calității umane, calitate complexă, își dezvăluie acum, mai mult ca oricînd, chipul ei foarte concret. Căci, în fond, ce atribute definesc noua calitate umană ? Disciplina, autoexigența, perfecționarea profesională și morală continuă, combativitatea și participarea directă la întreaga viață a uzinei, spiritul deschis larg spre înnoire, dorința de autodepășire etc. Toate acestea sînt educabile, comuniștii militează pentru a le da viață printr-o muncă de mare finețe pe care ei o îndeplinesc cu pasiune, cu abnegație. Creșterea și transformarea fiecărui om sînt avute de ei în vedere, nimeni nu e lăsat la o parte în drumul acesta spre o nouă calitate umană. Și, prin ea, spre o nouă calitate a muncii fiecăruia dintre noi. Pentru că — este părerea mea — dezideratul CALITATE, dezideratul al întregii societăți, este cheia întregii noastre dezvoltări și mai accelerate în această nouă etapă a construcției noii lumi pe pămîntul românesc.

Dionisie ȘINCAN

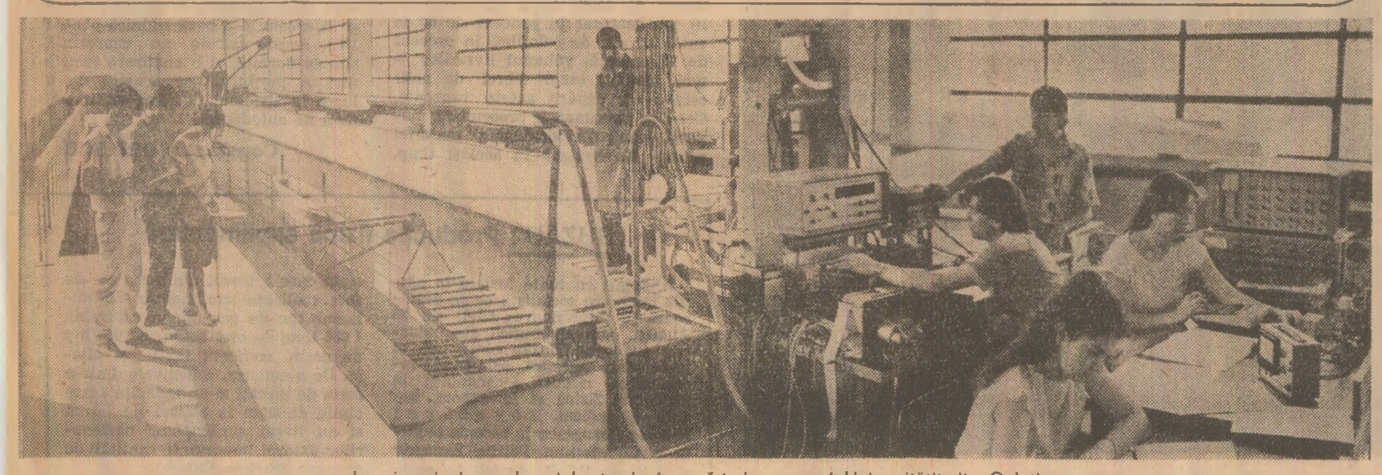

Imagine de la modernul bazin de încercări de nave al Universității din Galați — Foto : E. Dichiseanu

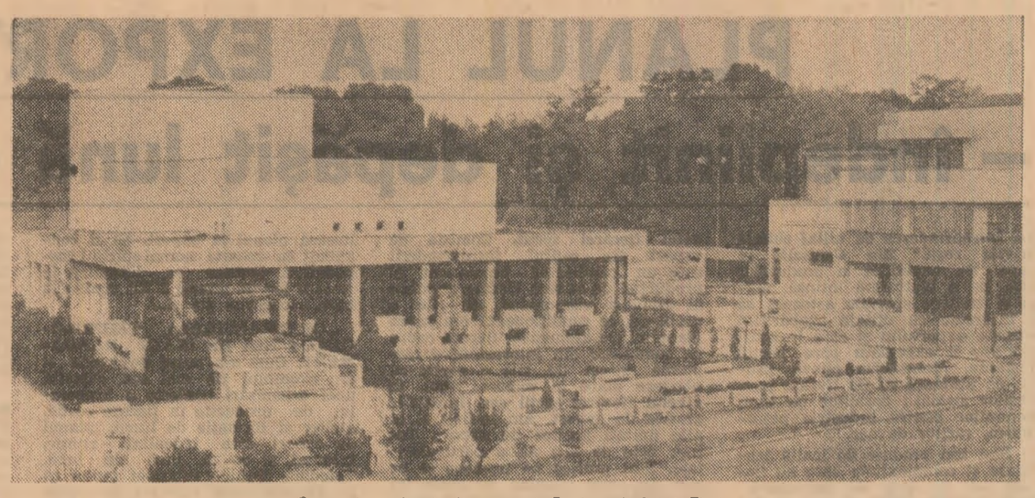

Casa de cultură din orașul Buziaș, județul Timiș — Foto : Agerpres

Inițiativă și spirit de echipă

Realizări și preocupări la teatrul „Maria Filotti" din Brăila

Teatrul „Maria Filotti" din Brăila. Un monument de arhitectură și artă decorativă care domină piața din centrul orașului. O bijuterie care, la capătul unei îndelungi și dăruite, inspirate, dar și migăloase munci de restaurare și modernizare, strălucește azi mai tare ca la începuturi, creînd excelente condiții de desfășurare în incinta sa, ca într-un adevărat templu al culturii, a unei foarte variate palete de activități spirituale.

Virtuozitatea a căpătat realitate. Pătrunzînd în teatru poți contempla tablourile unor interesante expoziții ale artiștilor profesioniști și amatori (periodic innoite), poți participa la „întîlniri ale artelor", poți, mai ales, urmări o paletă de spectacole de dată recentă, de facturi dintre cele mai diverse.

Aspirația către cotele înalte ale artei scenice românești, ca și cea de a contribui prin propriile montări la conceptul românesc de teatralitate, aspirație manifestată prin spirit de inițiativă, deschidere și receptivitate față de cele mai diverse modalități de spectacol — iată ce definește orientarea teatrului brăilean în stagiunea în curs. O orientare care, angrenînd un număr remarcabil de colaboratori de ținută, pune colectivul în fața unor contacte stimulatoare, rodnice, mișcînd inerții, obișnuințe. Caracteristicile amintite merg mînă în mînă cu o remarcabilă capacitate de a se acționa pentru finalizarea proiectelor asumate.

Calitatea opțiunilor repertoriale a fost pusă în evidență și de afișul turneului bucureștean al teatrului brăilean : un afiș bogat, cu montări variate ca modalitate scenică.

În repertoriul instituției din orașul dunărean figurează o piesă importantă a dramaturgiei clasice de factură romantică — domeniu ce rămîne, încă, un simplu deziderat formulat față de prestigioase teatre naționale, ale căror colective par înhibate de dificultățile stilistice, de exigențele unei descifrări și transpuneri moderne. Alături de „Vlaicu Vodă" de Al. Davila, aflăm mai multe lucrări ale dramaturgiei actuale : „Politica" de Theodor Mănescu, „Pînda" de Ion Bălan, „Plimbare cu telescaunul" de Dinu Grigorescu (ultimele două — premiere absolute), opere ale repertoriului străin — clasic („Georges Dandin" de Molière) și contemporan — recitaluri de poezie, distinse în „Gala recitalurilor dramatice" de la Bacău.

Spectacolele prezentate recent în Capitală, în cadrul unui turneu remarcat, carte de vizită generoasă ce a angrenat aproape toate forțele colectivului artistic, atestă munca entuziastă, dăruită a acestuia, dorința sa de a crea, fără complexe, fără ostentații și excese demonstrative, spectacole ale căror valori sufletești, identice, să le transforme într-o prețioasă „zestre", să le instituie în componente de bază ale repertoriului permanent.

Opțiunile dramaturgice exprimă, totodată, atît o notabilă deschidere culturală, cît și o bună strategie de cucerire a publicului : preocuparea izvorîtă la Brăila (unde — ca să zicem așa — drumul spre teatru nu este suficient cunoscut, bătut), dintr-o acută necesitate de a atrage cît mai mulți oameni, categorii cît mai largi de spectatori și împletită cu angajarea, comună tuturor instituțiilor artistice, de a exercita o inriurire spirituală cît mai profundă.

„Vlaicu Vodă", în regia lui George Motoi, ne-a apărut, fără îndoială, ca un spectacol de calitate notabilă. În decorul investit și cu sugestii simbolice, virtuți de a crea atmosferă (autor : C. Russu), ni se propune o temă-cadru inedită (aceea a tentativei unei invazii secrete) și mai ales o lectură coerentă sub semnul dominantei înțelesurilor politice, patriotice. Montarea impune mai ales prin cîteva creații actoricești. Cea mai însemnată este compoziția lui George Motoi în rolul titular, o compoziție, sub unele aspecte, superioară celei realizate la Naționalul bucureștean. Vlaicu Vodă, în acest spectacol, întruchipează absolutul patriotismului (celebra rugăciune devine aici monolog interior pur), dar, totodată, și drama omenească profundă, zguduitoare a eroului, autoconstrîns la disimulare dureroasă (deosebit de expresive fiind, în acest sens, chipul răvășit ce transpare prin ținuta nobilă și prin trăsăturile aparent senine ale eroului, furia clocotind, abia reținută în spatele măștii impasibile).

O excelentă impresie produce Rodica Mușețeanu („Doamna Clara"), care este o prezență scenică impresionantă și prin susținerea interioară a rolului, măsura gestului și varietatea inflexiunilor vocale. Se cuvine remarcată, de asemenea, pătrunzătoarea descifrare și întruchipare a rolului Pala (un lucid, un intrigant periculos, o ludă, un perfect cunoscător al jocurilor istoriei și practicilor submisiunii) de către George Țoropoc, gravitatea întruchipării lui Roman Grue de Sorin Dinculescu, tălmăcirea partiturilor boierilor de către Mircea Valentin, Petre Simionescu, Bujor Macrin, freamătul pasiunilor juvenile adus în scenă de Ana-Maria Pislaru și George Custură. Spectacolul, care ar fi fost și mai reușit dacă realizatorii s-ar fi dispensat de cîteva acțiuni scenice care fac corp străin cu textul, va crește, încă, pe măsură ce anumite deficiențe de frazare, intonație, ritm — evidente în anumite momente — vor fi îndepărtate.

„Familia" de Dina Cocea, în regia lui Alexa Visarion (scenografia : Gh. Mosorescu), este, fără îndoială, o foarte bună transpunere a piesei, întărind impresia lăsată la lectura sau la prima versiune scenică (cea de la Ploiești), asupra calităților lucrării. Problemele de viață din această dramă puternică au darul de a gravita în jurul unei teme predilecte a teatrului : pasiunea pentru adevăr ca virtute sau „viciu" (cum spune un personaj), ca necesitate vitală, atît pentru societate, cît și pentru echilibrul individului. Și mai pasionante sînt, în „Familia", situația fixată de autoare cu multă autenticitate în concretețea ei, solidar cu actualitatea dezbaterii etice propuse, vocația acesteia de a surprinde conflictul unor mentalități, semnificațiile subtextuale ale unor comportamente, priceperea de a le confrunta într-o „anchetă despre personalitate și valoare", potențîndu-se prin forța replicii — dramatismul, știința investigării psihologiilor cu profundă înțelegere umană și, totodată, de la nivelul unei atitudini limpezi, de exigență morală — manifestînd și compasiune pentru slăbiciunile omenești, dar și vehemența față de ceea ce irosește, urîțește, mutilează viața. Există în acest text o interesantă examinare a interconditionării realității și idealurilor, a raporturilor dintre generații în lumina lor. Cît de mult pot fi creditați, pentru afirmațiile și faptele lor de ieri, ipocriții și imoralii de azi ? Oare fariseismul unor adulți poate duce la o criză a idealului adolescenților sau, dimpotrivă, îi determină pe reprezentanții tinerei generații să se alăture celor mai buni dintre adulți, în apărători și purtători ai acestuia ?

Ca de obicei, Alexa Visarion își concepe colaborarea și ca pe o datorie de pedagogie artistică, fapt ce se resimte în omogenitatea scenelor de grup, în metamorfozele jocului Marilenei Negru, în tensiunea crescîndă a stărilor dramatice și ale lui Gheorghe Moldovan sau (cu excepția citorva momente cînd jocul pare cam exterior, cînd se supralicitează intensitatea și nu susținerea interioară a replicii, calitatea relației) în relieful prezenței scenice a Gretei Manta, a lui Mircea Valentin, Bujor Macrin, Sorin Dinculescu, Rodica Mușețeanu, Romeo Mușețeanu.

Un text interesant s-a recomandat a fi și „Pînda" lui Ion Bălan — prin originalitatea tipologiilor și complexitatea psihologică a eroilor, prin subtila condiționare a universului individual (în ceea ce ar părea că ține de „abisal") de anumite practici speciale depășite. Atare calități s-au regăsit parțial în spectacolul de atmosferă realizat în regia lui Constantin Codrescu.

„Georges Dandin", în regia Danei Dima și scenografia Doinei Ripeanu, (tinere creatoare ce s-au remarcat în mod deosebit prin „D'ale carnavalului" la I.A.T.C.), devine nu doar „musical" (autorul muzicii, pe care am fi dorit-o mai rafinat-spirituală și mai apta să sprijine sinteza teatrală, fiind Nicu Alifantis), ci fiind un prilej de teatru în teatru (în registrul teatrului de bîlci). Pățania lui Dandin (Marin Benea) e tratată ca o farsă. Mult mai pregnant — lumea lui Molière — eroi și spectatori, dar mai ales actori — ne privește din pînzele decorului (ce îmbină picturalitatea cu funcționalitatea). Montarea reînvie ceva din tipologiile și voluptatea improvizației specifice „commediei dell'arte", propune intermezzouri jucate și dansate de toți ori mimate expresiv (de Sorin Dinculescu) ; amintind de același tip de reprezentație medievală — Marin Benea, Greta Manta, Bujor Macrin, George Șofrag, Ana-Maria Pislaru, Ildy Codrescu, Petre Simionescu joacă spiritual, „à la manière de..." — un joc animat de gaguri nu o dată inventive (remarcabilă, de pildă, scena „îmbrobodirii"), deși există și momente cînd hazul e mai silit, ori tensiunea comică nu crește, așa cum te-ai aștepta.

O concluzie pe care o impune vizionarea tuturor acestor realizări : strădania spre profesionalitate a fiecărui interpret înțeleasă ca dimensiune de profunzime și ca aptitudine de a schimba, de la o seară la alta, cele mai surprinzătoare „măști", slujind varii stiluri teatrale. Și mai ales : remarcabilul spirit de echipă al artiștilor brăileni ; o atitudine artistică hrănită din aspirația comună de a face din teatrul brăilean o instituție de înaltă spiritualitate, un autentic focar de cultură.

Natalia STANCU

Invitație la o dezbatere despre :

ORA DE DIRIGENȚIE ȘI PROFESORUL DIRIGINTE

Urca încă, aproape zilnic, spre cetate. În spatele cetății, pe platoul amintind de o celebră legiune romană, se afla liceul. O școală de tradiție, cu nume de prețioasă rezonanță istorică. Traversa cu grijă calea ferată îngustă : acum circulația era, desigur, mult mai mare, mica locomotivă cu aburi, ca de jucărie, fusese înlocuită cu un diesel, adaptat și el dimensiunilor. Dincolo de poarta în care stătuse întemnițat eroul din Albac se ridica, masivă, clădirea internatului. S-ar zice că n-ar mai fi avut motive să treacă pe-aici. De cîțiva ani nu mai era dirigintele nimănui. Și totuși, printre copiii veniți din satele din împrejurimi era imposibil să nu fie un frate mai mic — ori poate un nepot — al unui fost elev. Pe cei mai mulți dintre părinții acestora, oameni care veneau rar la oraș, în zile de tîrg sau cu treburi administrative, îi cunoscuse cu ani în urmă. Continua să se interesce de copii, le vorbea, îi ajuta : un sfat, o carte, o vorbă bună, cîteva explicații în plus. Și, firește, o lecție de viață.

Mai ales pentru acest lucru era iubit în oraș. Predase mai bine de trei decenii și jumătate filozofia ; **dar** lecțiile lui, spuneau foștii elevi, nu erau discuții aride ori complicate prelegeri. Erau dialoguri vii, puneau în fața adolescenților situații de viață, nuanțau atitudini — și formau **atitudini morale** — coborau experiența livrescă la autenticul existenței obișnuite. Orele se prelungeau considerabil peste cadrul dat, ora de dirigenție însemna infinit mai mult decît cele cincizeci de minute afectate de programul școlar. Profesorul, sprinten, în ciuda vîrstei, cu mintea și inima la fel de tinere, nu socotise niciodată numărul promoțiilor care îl avuseseră drept mentor. Avea oroare de cifre. Memoria lui reținea chipuri, nume, cazuri, întîmplări, situații. Fiecare își gravase în sufletul lui o amintire durabilă. Și fiecare purta recunoștință dirigintelui lui de excepție ; își dădea seama, pe măsură ce înainta în vîrstă, cît datorează — în plan moral, afectiv, profesional, social — acestui profesor nepereche. Acestui om care nu a părut niciodată deranjat, excedat de „avalanșa" de întrebări, de probleme ale celorlalți. Care găsea întotdeauna timp pentru a primi un fost elev, acum om cu familie și copii, aflat într-o situație complicată, pentru a-i da un sfat și, dacă era nevoie, pentru a-l ajuta concret.

Aproape peste tot, în oraș, întîlnea foști elevi. Unii dintre ei deveniseră personalități ale urbei. Comunicarea păstra aceeași delicatețe din anii de școală. Aceeași afecțiune discretă. Și vădea aceeași prospețime pedagogică din anii petrecuți la catedră, aceeași înțelepciune tandră.

Înțelepciune : poate un cuvînt pretențios. Poate, vorbind de omul de la catedră, de acela investit cu calitatea de a modela suflete, de a forma conștiințe, un ideal. Mulți dintre noi poartă, fixată în încăperea cea mai intimă a ființei lor, amintirea învățătorului, a dirigintelui din clasele gimnaziale, a celui din anii de liceu. Înțelegem, cu timpul, mai multe decît puteam pricepe atunci. Literatura, ca și viața, oferă suficiente **modele** și, dacă sîntem tentați, vorba unui mare prozator, să spunem că „relief au numai lucrurile negative", la fel de adevărat rămîne faptul că un **profesor** în toată puterea cuvîntului, adică o **conștiință** pe care ai simțit-o alături, ori de cîte ori ai avut nevoie, îți poate înriuri pozitiv existența. Căci, scrie același ilustru romancier, „dacă dragoste nu e, nimic nu e".

Printr-o împrejurare puțin pedagogică, profesoara de matematică trebuise să preia, ca diriginți, o clasă a VII-a. O clasă care avusese trei învățătoare și doi diriginți. Un lanț de ghinioane, de circumstanțe... Acum, explicația conta mai puțin. Pentru a-i conduce cu succes pe acești copii în pragul primei clase liceale se cuvenea să-i cunoască îndeaproape — și cît mai repede.

Băiatul așezat în ultima bancă, la fereastră, dovedește o apatie „suspectă". Răspunde aproape monosilabic la toate întrebările. Pare să-i ascundă ceva. Nu strălucește deloc la învățătură. La matematică e, după două luni și jumătate, în situație de corigență. Teza „confirmă" : cu greu i se poate pune nota 4. Diriginta îa legătura cu părinții, le face cîteva vizite. Înțelege repede că atmosfera familială nu e, nici ea, armonioasă. Copilul e hipersensibil, citește mult, cam dezordonat. Evenimentul tragic petrecut pe cînd era în clasa a patra l-a marcat : moartea frățiorului de 3 ani, după o suferință cumplită. „Se jucau atît de frumos...", spune, privind în gol, mama băiatului...

Diriginta prezintă situația celorlalți profesori ai clasei. Pe la sfîrșitul trimestrului al II-lea e sigură că între ea și elevul solitar s-a stabilit o comunicare sinceră. E pasul cel mai important. La orele de meditații, copilul din ultima bancă rămîne în plus și lucrează intens. Uneori, dimineața, cînd e în școală, diriginta îl convoacă : îi vorbește, îl ascultă, evită subiecte „tabu" pentru sufletul lui. Lucrează la matematică, profesorul de română îl ajută și el să recupereze. La sfîrșitul anului școlar nu mai poate fi vorba de corigență. Și, mai mult, copilul izolat pînă atunci pare că s-a trezit din amorțeală.

E trimis în tabără la mare. Diriginta îi face o surpriză : îl caută într-o după-amiază, îl ia la o scurtă plimbare, îi face cadou o rachetă de tenis. Fiul ei e aproape de aceeași vîrstă. Reintorși acasă, cei doi se împrietenesc : un meci de fotbal în cartier, o zi la strand, o partidă de tenis. Și cîteva ore — intensive — de matematică. În clasa a VIII-a, atenție sporită. Notele elevului cresc parcă proporțional cu afecțiunea arătată. Cînd, după terminarea cursurilor, se înscrie la liceul pedagogic, cîțiva profesori comentează ironic opțiunea. Concurența e mare, concurenții, bine și foarte bine pregătiți. Diriginta nu lipsește de la afișarea listelor. Emoția ei... Penultimul pe lista elevilor admiși, cu o medie care depășește nota 8, este băiatul care cu doi ani în urmă lua cu îngăduință 4. Un caz între altele. Iată și reversul lui.

Diriginta, profesoară de engleză la o școală din centrul unui mare oraș, ar fi vrut ca în funcția de comandant de detașament să fie aleasă o fetită, fiica unor vecini. Elevii clasei a V-a l-au desemnat însă, prin vot, pe colegul lor — un copil blond, de statură potrivită, cu ochi vii, pe care îl iubesc pentru inteligența lui sclipitoare, pentru spiritul de inițiativă și, mai ales, pentru felul atît de civilizat în care le vorbește tuturor. Pentru cei 11 ani ai lui, se exprimă într-o manieră deosebită, rod al lecturilor bogate ; are o mare rapiditate în a face calcule și, de aceea, „pustii" din clasă i-au zis în glumă „calculatorul". Chiar și profesorul de matematică îl alintă uneori în acest fel. Ce-i drept, spre deosebire de alți colegi, nu e foarte energic. O ușoară înclinație spre contemplație i-o recunoaște oricine. Inclusiv diriginta clasei cînd îl strigă, în fața celorlalți, „mototolule".

Într-o zi, pe trimestrul al doilea, băiatul constată că i s-a uscat cerneala în stilou. Îl scutură o dată, de două ori. Neatenția e „fatală" : pe perete se imprimă trei mici pete de cerneală. O colegă încearcă, zadarnic, să le „scoată" cu pic. Diriginta observă și „mototolul" e admonestat; se ajunge chiar la amenințări : „Asta înseamnă atentat la avutul obștesc !" Tatăl elevului se oferă să plătească zugrăvirea peretelui pe care petele de cerneală s-au uscat de mult. La ședințele cu părinții, diriginta e din ce în ce mai nemulțumită de clasă. „Nu știu ce să mai fac, băieții, în special, sînt de o violență rară !" Părinții sînt puși la colț : ei sînt singurii vinovați, copiii lor sînt de-a dreptul... huligani în devenire, se bat între ei, bat fetele, vorbesc urît. Privirea feroce a profesoarei, tonul, reprosurile indică un singur lucru : acești oameni veniți, după orele de serviciu, la școală încurajează infractori virtuali ! Și nu mai e mult pînă la a spune că ei însiși nu sînt altceva... Mama unui elev — coincidență, chiar mama „mototolului" ! — încearcă să intervină, sugerînd că ar fi bine ca legătura pedagogică dintre profesorul diriginte și părinți să fie mai strînsă, că poate nu s-au găsit cele mai bune forme de colaborare, că... „Ce legătură, tovarășa, răsună vocea dirigintei, există o singură metodă : bătaia, bătaia și iar bătaia !"

Și diriginta, a cărei experiență pedagogică n-ar fi, dacă luăm în considerare vîrsta, sumară, nu se sfiește să aplice „eficienta" metodă. Un elev primește într-o zi o palmă zdravănă în ceafă. Cînd, revoltat, întoarce capul, aude : „Ah, iartă-mă, dragă, am crezut că ești Popescu !...".

...Lunile trec, vine sfîrșitul anului școlar. Nici unul dintre părinți nu poate spune că diriginta clasei a V-a i-a călcat pragul. Vizitele la domiciliul elevilor, obligatorii în activitatea dirigintelui, au fost omise. Pînă și fișa psihopedagogică a fost completată prin... corespondență. Acum diriginta e foarte ocupată cu încheierea situațiilor școlare. Pentru că la muzică are o medie mai mică, blondul comandant de detașament urmează să primească premiul III. Premiul al treilea ? Ce-i de făcut ? „Experimentata" profesoară găsește soluția : petele de cerneală ! Un 9 la purtare — pe ultimul trimestru, deși „atentatul" fusese săvîrșit pe al doilea, dar de unde atîta formalism ! — echivalează, conform regulamentului, cu scoaterea elevului de la premiu și cu anularea distincției pionierești. Și cum satisfacția e prea mare, diriginta își comunică „descoperirea" : nu întregii clase, ci, confidențial, doar cîtorva eleve preferate. Copilul însă nu știu prea bine ce e „secretul profesional". Părinții băiatului află, sesizează conducerea școlii, directoarea, dovedind tact pedagogic, recunoaște și îndreaptă eroarea severei diriginte, copilul se aude strigat, la serbare, ca premiant al treilea și se îndreaptă emoționat spre masa plină de diplome, cărți, flori, insigne pionierești. Stupoare ! Glasul dirigintei răsună și de data aceasta ferm : „Premiul să ti-l ieie de la tovarășa directoare, dînsa ti l-a dat !"

Profesorii sînt unanim de acord că activitatea de diriginte este cea mai delicată dintre atribuțiile didactice. Aceasta nu numai datorită obligațiilor suplimentare. În primul rînd, ca diriginte ești responsabil de sănătatea morală a copiilor pe care îi educi, de modul în care îi formezi și îi pregătești pentru viață, pentru a cunoaște și înțelege realitatea, pentru integrarea în muncă, în societate. Și te poți socoti, în oarecare măsură, responsabil de împlinirile sau eșecurile lor.

Cazurile prezentate mai sus — cîteva din sute, din mii de cazuri posibile — le-am expus doar ca o invitație la dezbatere, plecînd de la enunțarea cîtorva raporturi : RELAȚIA DINTRE DIRIGINTE ȘI ELEVII PE CARE II FORMEAZĂ, RELAȚIA CU FAMILIILE ACESTORA, COLABORAREA PROFESORULUI DIRIGINTE CU CEILALȚI PROFESORI, CU CONDUCEREA ȘCOLII, CU CONDUCERILE ORGANIZAȚIILOR DE TINERET. Tot atîtea probleme. Tot atîtea subiecte de meditație. Așteptăm, pornind de la experiența din școala unde activați, concluziile la care ați ajuns, opiniile dumneavoastră, stimați profesori, părinți, elevi.

Costin TUCHILĂ

DE LA AUTOCUNOAŞTERE LA AUTODEPĂŞIRE

(Urmare din pag. I)

schimbare li se părea neavenită. Chiar în primăvara acestui an, în plin proces de modernizare a întreprinderii, propunerea de a se angaja o amplă cercetare ştiinţifică pentru reinnoirea procesului de producţie la turnătorie a întîmpinat iniţial o puternică opoziţie. Au urmat însă dezbateri aprinse. S-au făcut analize, s-au adus argumente în favoarea acestei idei. Au existat oameni care au sprijinit cu toată convingerea propunerea de reinnoire a activităţii la turnătorie, unde îşi aflau cauzele mai bine de 60 la sută dintre rebuturile din întreaga întreprindere. În cele din urmă s-a spus „DA", făcîndu-se totodată şi dovada faptului că noul răzbeşte ori de cîte ori în sprijinul lui vin oameni ei înşişi noi, atît în concepţii, cît şi în modul concret de a acţiona.

Cum au devenit competitive unele produse ? Un răspuns la această întrebare îl aflăm în secţia armături speciale. Tînărul lăcătuş mecanic Mihai Toma ne vorbeşte despre un regim de asigurare a calităţii pe care îl numeşte *„mai aspru"*. Aici, fiecare piesă are scrisă o „istorie" a ei. Se înregistrează cele mai mici „amănunte": o căzătură, o zgîrietură din neatenţie, oricît ar fi de neînsemnată. Şi se înregistrează numele oamenilor care au participat la realizarea fiecărei faze. Sînt notate, de asemenea, detalii cu privire la microclimat : zgomot, lumină, temperatură. Fiecare hală este o adevărată „cameră curată" : temperatura este controlată continuu ; pe jos sînt aşternute „covoare" din răşini sintetice al căror rost este acela de a absorbi praful. Maşinile sînt vopsite în culori plăcute, odihnitoare. În această ambianţă, problema numărul unu o constituie calitatea produselor. Aceasta este, aici, problema fiecărei clipe. De la proiectare şi pînă la controlul produselor, bătălia calităţii se desfăşoară pe planuri largi, cuprinzînd întregul colectiv.

Modelele nu trebuie, aşadar, să fie căutate în altă parte. Ele se găsesc aici, în întreprindere. Secretarul comitetului de partid, Ion Oncescu, ne vorbeşte despre preocupările cu privire la generalizarea unor astfel de modele, de experienţe înaintate. Dar nu este totul să spui *„iată cum s-a făcut în cutare loc"* pentru ca apoi totul să meargă de la sine. Nou nu pătrunde uşor. Este nevoie de muncă de convingere. Este nevoie de o organizare superioară a muncii. Practica a arătat că uneori trebuie să se înceapă cu sfîrşitul ; adică primul pas să-l constituie *reorganizarea controlului calităţii*, fapt el însuşi de natură să atragă după sine măsuri corespunzătoare, de la proiectare pînă la montaj. De aceea şi munca politică îşi face, adeseori, un „cap de pod" din control. Elaborarea unui *„cod etic al controlorului de calitate"* s-a dovedit a fi o iniţiativă politico-morală deosebit de valoroasă. Acest „îndrumar" a fost realizat de resortul de propagandă al comitetului de partid, cu participarea întregului colectiv al întreprinderii. Procesul elaborării a fost folosit drept prilej pentru ample dezbateri despre rolul şi locul controlului de calitate în procesul de producţie, despre răspunderile oamenilor care îndeplinesc o astfel de muncă. „Codul etic al controlorului de calitate" înscrie în preambul ideea că o singură piesă cu defecţiuni mărunte poate să determine pierderea încrederii în marca fabricii ; poate să arunce o umbră asupra întregului colectiv, ce va fi greu de înlăturat.

La secţia vane II a cunoscut o deosebită amploare controlul nedistructiv. Un mod perfecţionat de control, care asigură posibilitatea unei priviri aprofundate în interiorul produselor fără distrugerea acestora. De la fizicianul Moldovan Alexa aflăm istoria acestui laborator, în care lucrează, azi, peste 30 de specialişti. A fost creat, mai întîi, un stand de control. Standul a devenit banc de probă. Au început să fie aplicate metode perfecţionate ; se pătrundea în interiorul produselor cu mijloace fizico-chimice şi se descopereau cele mai neînsemnate fisuri sau defecţiuni. Treptat s-a constituit un laborator, apoi laboratorul s-a dezvoltat. A crescut numărul oamenilor de specialitate. Au început să fie elaborate tehnologii noi, avansate de control, metode eficiente de realizare a radiografiilor produselor. Dar bătălia cea mai aprigă s-a purtat — şi se poartă încă — pentru calitatea oamenilor, pentru creşterea răspunderii lor, pentru o pregătire tot mai înaltă. Ţelul este ca fiecare dintre cei peste 30 de oameni din laboratorul de control nedistructiv, de la vane II, să fie capabil, în orice moment, să ia decizia cea mai bună, cea mai corectă, cea mai morală. De fapt, de cînd a crescut exigenţa controlului, în compartimentele de producţie s-a trecut la măsuri categorice pentru realizarea de produse care să treacă prin noul „filtru" de calitate.

Privire în interiorul universului uman. Desigur, produsele sînt oglinda oamenilor. Şi depind de oameni. S-a impus, aşadar, un efort susţinut de cunoaştere a oamenilor. Au fost întensificate preocupările pentru pătrunderea în adîncimea universului uman al întreprinderii cu mijloacele proprii cercetării ştiinţifice. Au fost obţinute astfel date de un real folos pentru fundamentarea acţiunilor şi iniţiativelor integrate în ansamblul muncii politico-educative.

Un interes aparte a trezit faptul că acest efort de cunoaştere, desfăşurat la scara întregului colectiv, nu a întrunit de la început o aprobare unanimă. O întrebare s-a făcut deseori auzită : *„Dar oare noi între noi nu ne cunoaştem foarte bine ?"* Şi nu au fost puţini cei care au considerat că este o lipsă de sens în „irosirea" de timp şi de forţe umane pentru astfel de investigaţii. Pînă la urmă însă a învins un alt punct de vedere : acela care pornea de la ideea că oamenii nu rămîn „înghetaţi" într-o imagine statică, reprezentată o dată pentru totdeauna ; că ei se schimbă continuu o dată cu condiţiile lor de muncă, de viaţă, de pregătire profesională şi culturală, cu criteriile de apreciere a muncii. S-a înţeles că a spune *„noi între noi ne cunoaştem foarte bine"* înseamnă a nega tocmai dinamismul vieţii interne a colectivului. S-a înţeles că bătălia modernizării implică evaluarea exactă, în fiecare clipă, în fiecare moment, în fiecare etapă, a resurselor pe care se poate conta, atît materiale, cît şi umane.

Desigur, au o foarte mare importanţă investiţiile materiale, pentru noi dotări cu utilaje, cu aparatură, pentru noi tehnologii. Au şi fost, de altfel, alocate fonduri în acest scop. Dar principalul fond este cel uman ; de modul în care se acţionează pentru valorificarea acestui fond depinde în mod hotărîtor îndeplinirea obiectivelor modernizării, ale perfecţionării organizării procesului de producţie. Universul uman este însă diversificat şi complex. A spune *„noi între noi ne cunoaştem foarte bine"* constituie un mod simplist de a înţelege lucrurile. Pentru că era nevoie de o cunoaştere detaliată şi aprofundată, pe o multitudine de planuri. În procesul modernizării s-au remarcat oameni gata să facă tot ceea ce depinde de ei pentru ca noul să pătrundă în întreprindere. Dar pe cîţi astfel de oameni se poate conta ? Cine sînt ei ? Aceste întrebări aşteptau un răspuns precis. Sau reversul medaliei. Un tînăr inginer, Constantin Mihalcea, cu prilejul discuţiilor individuale, a arătat că procesul de modernizare se mai loveşte încă de mentalităţi învechite, chiar de teama că noul va rupe „echilibrul" comodităţii. Un alt inginer, Constantin Iliescu, a adus în discuţie nocivitatea unei mentalităţi de tipul *„lasă că merge şi aşa"*. Cine sînt purtătorii acestor „mesaje" ale vechiului ? Care sînt locurile în care se manifestă ? Iată alte întrebări ce aşteptau, de asemenea, răspunsuri exacte. Şi ele nu ar fi putut să fie găsite decît prin investigaţii ample, făcute cu mijloace ştiinţifice. Au fost deci investigate atitudinile şi aptitudinile. Au fost realizate teste de competenţă profesională. Au fost testaţi, bunăoară, 230 de maiştri ; rezultatele s-au dovedit a fi surprinzătoare pentru mulţi dintre cei ce susţineau lipsa de sens a „irosirii" de timp şi de forţe umane pentru astfel de investigaţii. Pentru că 11 maiştri au trebuit să fie înlocuiţi din cauza incompetenţei ; alţii, ce s-au plasat pe „linia de mijloc", au fost chemaţi în faţa consiliului oamenilor muncii şi li s-au dat termene în vederea ridicării pregătirii profesionale. În acelaşi timp, au fost iniţiate acţiuni colective, pe secţii sau la nivelul întregii întreprinderi, pentru pregătirea maiştrilor, a altor categorii de oameni ai muncii. S-a realizat, de fapt, un adevărat studiu al forţei de muncă ; nu a ceea ce arată diplomele, pentru că la serviciul personal se putea găsi repede răspunsul cel mai bun, ci a ceea ce arată starea reală a pregătirii profesionale. Şi au fost adoptate măsuri în raport cu această realitate.

Deosebit de semnificativ s-a dovedit a fi un studiu în care au fost aşezate faţă în faţă cunoaşterea şi autocunoaşterea. Li s-a cerut oamenilor să-şi evalueze singuri personalitatea. Să vorbească despre atitudinea lor faţă de muncă, faţă de viaţă, despre cunoştinţele lor de specialitate, despre orizontul lor ştiinţific şi cultural, să arate dacă se consideră competitivi sau necompetitivi în procesul muncii. Apoi, într-o a doua etapă, s-au prezentat unii pe alţii. Tabloul realizat reprezintă una dintre cele mai valoroase resurse pentru propaganda vizuală, pentru munca politică, în general, pentru întregul proces de educare a oamenilor.

Din toamna anului trecut şi pînă în prezent, Întreprinderea de utilaj petrolier din Tîrgovişte s-a schimbat mult. Dar, în primul rînd, s-au schimbat oamenii. Din momentul în care au înţeles că între munca lor şi exigenţele actuale interveniseră unele dezacorduri, şi-au unit rindurile pentru a depăşi rămînerea în urma timpului. Nu au ajuns încă la capătul drumului. Dar au învăţat cum să se pregătească, cum să acţioneze.

Tovarăşului **NICOLAE CEAUŞESCU**
Secretar general al Partidului Comunist Român, Preşedintele Republicii Socialiste România

Tovarăşului **CONSTANTIN DĂSCĂLESCU**
Prim-ministru al Guvernului Republicii Socialiste România

Dragi tovarăşi,

În numele Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Unit Polonez, al Consiliului de Stat şi al Consiliului de Miniştri ale Republicii Populare Polone, al poporului polonez şi al nostru personal, vă transmitem mulţumiri cordiale pentru felicitările şi urările primite cu prilejul sărbătorii naţionale a Republicii Populare Polone — cea de-a 43-a aniversare a Renaşterii Poloniei.

Împărtăşim întru totul înalta dumneavoastră apreciere privind dezvoltarea cu succes a relaţiilor pe multiple planuri dintre partidele, statele şi popoarele noastre. Sîntem profund convinşi că unitatea de idei şi conlucrarea ca aliaţi vor constitui, ca şi pînă în prezent, un factor decisiv al adîncirii prieteniei şi colaborării noastre, spre binele comunităţii statelor socialiste, al păcii şi socialismului în lume.

Folosim acest prilej pentru a vă transmite, dumneavoastră şi întregului popor frate român, salutări cordiale şi cele mai bune urări de noi succese în îndeplinirea sarcinilor construirii socialismului în România.

WOJCIECH JARUZELSKI
Prim-secretar al Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Unit Polonez, Preşedintele Consiliului de Stat al Republicii Populare Polone

ZBIGNIEW MESSNER
Preşedintele Consiliului de Miniştri al Republicii Populare Polone

Funeraliile tovarăşului Gheorghe Petrescu

În Capitală au avut loc, vineri, 31 iulie, funeraliile tovarăşului Gheorghe Petrescu, membru al C.C. al P.C.R., vicepreşedinte al Consiliului Central al U.G.S.R., vechi militant al mişcării comuniste şi muncitoreşti din ţara noastră, care şi-a adus o importantă contribuţie la opera de construcţie socialistă, la dezvoltarea economico-socială a patriei.

La funeralii au participat tovarăşul Nicolae Ceauşescu şi tovarăşa Elena Ceauşescu.

Erau prezenţi membrii familiei celui dispărut.

Au luat parte, de asemenea, membri ai C.C. al P.C.R., ai Consiliului de Stat şi ai guvernului, reprezentanţi ai Consiliului Central al U.G.S.R., ai Consiliului Naţional al F.D.U.S., conducători de instituţii centrale şi organizaţii de masă şi obşteşti, precum şi un mare număr de oameni ai muncii din Capitală.

La catafalc a fost depusă o coroană de flori din partea tovarăşului Nicolae Ceauşescu şi a tovarăşei Elena Ceauşescu. Erau, de asemenea, depuse coroane de flori din partea Comitetului Central al Partidului Comunist Român, Consiliului Central al Uniunii Generale a Sindicatelor din România, Comitetului Central al Uniunii Tineretului Comunist, Comitetului foştilor luptători şi veteranilor de război împotriva fascismului, Comitetului municipal Bucureşti al P.C.R. şi Consiliului popular al municipiului Bucureşti, din partea altor instituţii centrale.

La mitingul de doliu au luat cuvîntul tovarăşii Miu Dobrescu, preşedintele Consiliului Central al U.G.S.R., Vasile Vîlcu, vicepreşedinte al Comisiei Centrale de Revizie, Andrei Neagu, preşedinte, şi Mihai Burcă, vicepreşedinte, ai Comitetului foştilor luptători şi veteranilor de război împotriva fascismului.

În cuvîntul lor, vorbitorii au arătat că Gheorghe Petrescu a fost un neobosit şi încercat luptător pentru cele mai nobile idealuri ale clasei noastre muncitoare, participînd activ din anii tinereţii la mişcarea muncitorească, la acţiunile de clasă conduse şi organizate de partid pentru apărarea drepturilor fundamentale ale poporului. A fost evidenţiată contribuţia adusă de Gheorghe Petrescu la transpunerea în viaţă a politicii interne şi externe a partidului şi statului nostru de dezvoltare economică şi socială a ţării, de ridicare continuă a nivelului de trai al întregului nostru popor, de întărire a independenţei şi suveranităţii naţionale.

După mitingul de doliu, cortegiul funerar s-a îndreptat spre „Monumentul eroilor luptei pentru libertatea poporului şi a patriei, pentru socialism", unde a avut loc înhumarea.

Cronica zilei

La Bucureşti au avut loc, în zilele de 29—31 iulie, lucrările celei de-a XI-a sesiuni a Comisiei mixte guvernamentale româno-pakistaneze de colaborare şi cooperare economică şi tehnico-ştiinţifică.

Cele două părţi în comisie au examinat, în spiritul orientărilor şi hotărîrilor convenite cu prilejul dialogului româno-pakistanez la nivel înalt, evoluţia relaţiilor economice bilaterale, posibilităţile şi căile menite să conducă la dezvoltarea, în continuare, a colaborării şi cooperării dintre România şi Pakistan în domenii de interes comun, la lărgirea şi diversificarea schimburilor reciproce de mărfuri.

La încheierea lucrărilor s-a semnat protocolul sesiunii.

În timpul şederii în ţara noastră, conducătorul delegaţiei pakistaneze, M. Ag. M. Akhtar, secretar de stat la Ministerul Afacerilor Externe, a fost primit de Ilie Văduva, ministrul comerţului exterior şi cooperării economice internaţionale, Ioan Folea, ministrul minelor, petrolului şi geologiei, şi a avut întrevederi la conducerile Ministerului Afacerilor Externe şi Ministerului Industriei de Utilaj Greu.

★

La cooperativa agricolă de producţie „Prietenia româno-cubaneză" din Drăgăneşti-Vlaşca, judeţul Teleorman, a avut loc, vineri după-amiază, o întîlnire organizată cu ocazia aniversării Zilei insurecţiei naţionale cubaneze, la care au luat parte reprezentanţi ai organelor locale de partid şi de stat.

Au fost prezenţi Juan Cardenas, însărcinatul cu afaceri ad-interim al Republicii Cuba la Bucureşti, şi membri ai ambasadei.

★

Cu prilejul Zilei naţionale a Confederaţiei Elveţiene, vineri a avut loc în Capitală o manifestare culturală, organizată de Institutul român pentru relaţiile culturale cu străinătatea, în cadrul căreia au fost prezentate impresii de călătorie din această ţară şi s-a vizionat un film documentar elveţian.

Au participat reprezentanţi ai I.R.R.C.S. şi Ministerului Afacerilor Externe, un numeros public.

A fost prezent Gaudenz von Salis, ambasadorul Elveţiei la Bucureşti.

(Agerpres)

Vizita delegaţiei parlamentare din R. P. Congo

Vineri a sosit în Capitală delegaţia parlamentară a Republicii Populare Congo, condusă de Jean Ganga-Zandzou, preşedintele Adunării Naţionale Populare, care, la invitaţia Marii Adunări Naţionale, face o vizită în ţara noastră.

Pe aeroportul Otopeni, oaspeţii au fost salutaţi de Nicolae Giosan, preşedintele Marii Adunări Naţionale, de deputaţi.

În aceeaşi zi, tovarăşul Nicolae Giosan s-a întîlnit cu membrii delegaţiei parlamentare congoleze. În timpul întrevederii au fost evidenţiate bunele relaţii statornicite între România şi R. P. Congo şi s-a reliefat contribuţia hotărîtoare a preşedinţilor Nicolae Ceauşescu şi Denis Sassou Nguesso la aşezarea acestora pe baze trainice. S-a apreciat, totodată, că parlamentele şi parlamentarii din cele două ţări pot să-şi sporească, în continuare, aportul la ridicarea colaborării româno-congoleze pe trepte superioare, la instaurarea unui climat de pace şi cooperare în întreaga lume.

Biroul Marii Adunări Naţionale a oferit un dineu în onoarea parlamentarilor congolezi.

(Agerpres)

tv

13,00 Telex
13,05 La sfîrşit de săptămînă
14,45 Săptămîna politică
15,00 Închiderea programului
19,00 Telejurnal
19,20 Teleenciclopedia (color)
19,50 Costineşti '87. Gala laureaţilor concursului de muzică de dans (color)
20,55 Film artistic (color). Oamenii pămîntului
22,20 Telejurnal

Secvenţe italiene

O dată cu sosirea caniculei, în peninsulă au început şi „exodurile" succesive spre marile vacanţe. În decurs de 4—5 zile, pe autostrăzi circulă peste 10 milioane de autoturisme, aeroporturile şi gările fiind luate şi ele cu asalt. Anul acesta, peste perioada amintită s-a suprapus o grevă de 24 de ore a mecanicilor de locomotivă. Personalul de la sol şi piloţii de la principalele companii aeriene au efectuat şi ei, în două zile consecutive, greve de la 2 la 4 ore, ceea ce a dus la anularea a peste un sfert din cursele planificate.

...„Scuzaţi, a sosit trenul de la Florenţa care trebuia să vină astăzi dimineaţă la 10,30 ?". Răspunsul funcţionarei de la ghişeul nr. 4 al Biroului de informaţii de la Stazione Centrale din Milano este amabil, dar deloc încurajator : „Nu, îmi pare rău. Are o întîrziere de peste şase ore". Călătorii rapidului „Inter City" Milano-Veneţia sînt obligaţi să schimbe trenul de două ori pînă la destinaţie, unde sosesc cu aproape trei ore întîrziere.

Sînt doar două exemple din nenumăratele care au creat atîtea probleme în acest exod şi care, din păcate, se vor repeta şi în cele ce urmează.

Pentru cea de-a zecea legislatură, începută la 2 iulie, prin desemnarea preşedinţilor celor două Camere ale parlamentului şi, mai ales, pentru noul guvern, constituit acum, după alegerile parlamentare anticipate, chestiunile social-economice vor fi fără îndoială „capul de afiş". Nu numai acordurile dintre guvern şi sindicate privind categoriile mai sus-amintite sînt puse acum sub semnul întrebării, ci şi cele care îi privesc pe constructori sau alte categorii profesionale înrudite. Doar contractele colective de muncă ale funcţionarilor de stat şi ale cadrelor didactice şi sanitare au reuşit să fie deblocate cu cîteva zile înainte de demisia guvernului de tranziţie.

Nu puţine semnale de alarmă au început să fie trase şi în legătură cu perspectivele evoluţiei economice. După creşterile încurajatoare din acesti ultimi ani, care au făcut ca Italia să devină a cincea putere economică a lumii capitaliste, două chestiuni par să preocupe acum în mod deosebit pe economişti şi pe oamenii politici din peninsulă. Prima priveşte inflaţia, aprecierile pe această temă ale societăţii de studii „Prometeia", din Bologna, nefiind deloc optimiste. De la 4,7 la sută anul trecut, inflaţia urmează să crească la 5,5 în 1988 şi 6,3 în 1989. A doua, în schimb, are în vedere şomajul care afectează circa trei milioane de persoane. Tinerii, între 14 şi 29 de ani, în căutare de lucru sau a unei prime slujbe reprezintă marea masă a şomerilor, adică circa 60—70 la sută.

Pe fundalul acestor realităţi social-economice s-au desfăşurat „marile manevre" post-electorale, cum le numea „Il Tempo" (mişcările de şah care premerg tratativelor), pentru alcătuirea noii formule guvernamentale. Alegerile au favorizat pe principalii foşti parteneri de coaliţie — democrat-creştini şi socialişti — aceştia din urmă realizînd, cu 14,3 la sută din voturi, o performanţă apreciată drept istorică. Au pierdut voturi partidul comunist — care a rămas, totuşi, a doua mare forţă politică a ţării — şi partidele mai mici, din aşa-numita „arie laică" — republican, socialist-democratic şi liberal. În sfîrşit, pentru prima dată şi-au făcut apariţia în cele două camere ale parlamentului deputaţii şi senatorii ecologişti. Între noii aleşi pe listele diferitelor formaţii politice se află fostul fotbalist Gianni Rivera, cîntăreţii Domenico Modugno şi Gino Paoli, faimosul regizor Giorgio Strehler şi alţii. Ca să dovedească parcă cît de uşor se poate intra în parlament, radicalii au prezentat pe lista lor chiar şi o actriţă de varietеu, Ilona Staller — cunoscută mai mult sub numele depreciativ de „Cicciolina" — care a obţinut în capitală... al doilea număr de preferinţe. Tratativele conduse de premierul desemnat au dus pînă la urmă la reluarea vechii colaborări, respectiv refacerea cabinetului pentapartid. Care este „preţul" ce va trebui plătit pentru aceasta ? Ce au pretins şi au obţinut fiecare dintre cei cinci şi în primul rînd socialiştii, plasaţi acum într-o poziţie mai favorabilă decît înainte — iată două întrebări la care, cel puţin în acest moment, este greu să se răspundă.

...Dar acest miez de vară nu înseamnă într-o ţară ca Italia doar politică. Patria Renaşterii şi a cantonetei, locul în care s-au zămislit atîtea creaţii nemuritoare, cunoaşte o adevărată efervescenţă pe tărîm cultural. După obişnuita întîlnire anuală de la Cannes, la care doi corifei ai celei de-a şaptea arte din peninsulă — Federico Fellini şi Marcello Mastroiani — au fost distinşi cu însemnate premii, urmează, acum, la fel de prestigiosul Festival de la Veneţia (29 august — 9 septembrie). Preselecţia se află în curs de desfăşurare, între filmele italiene urmînd să se numere, după cît se pare, ultima creaţie a lui Fellini — „Interviu" — premiată, cum se ştie, la Festivalul de la Moscova şi, de asemenea, prezentată la Cannes „hors-concours", precum şi „Familia" lui Ettore Scolla, peliculă pe care mulţi critici au socotit-o îndreptăţită să ia marele premiu al ultimei întîlniri de pe Coasta de Azur, ceea ce însă, pînă la urmă, printr-o întorsătură greu de înţeles, nu s-a întîmplat, spre indignarea publicului, care a fluierat copios decizia juriului. În schimb a existat o deplină consonanţă între hotărîrea juriului şi opţiunile publicului în ceea ce priveşte decernarea premiului de interpretare pentru rolul din pelicula „Ochi negri" (coproducţie italo-sovietică) lui Marcello Mastroiani. Televiziunea italiană i-a consacrat, cu acest prilej, o emisiune omagială în trei părţi, intitulată : „40 de ani de cinematografie". „La 63 de ani — spunea cunoscutul actor — din care 40 i-am petrecut pe platourile de filmare, nu mă simt în nici un fel bătrîn". Că cinematografia italiană lucrează „cu toate pînzele sus" o demonstrează lunga listă de apropiate premiere, între care, cu deosebit interes, este aşteptată ecranizarea „Boemei" în regia lui Comencini, precum şi ultimul film al lui Alberto Sordi, „Un tassinaro a New York".

Stagiunea muzicală estivală are cîteva puncte importante de atracţie : „A 19-a primăvară muzicală romană", „Festivalul de muzică barocă de la Viterbo", „Săptămîna muzicală sieneză", „Festivalul Puccini de la Torre del Lago", „Săptămînile muzicale de la Stressa", de pe Lago Maggiore, „Festivalul de la Vila Medici", găzduit de somptuoasele grădini ale Academiei franceze din Roma... Serata inaugurală a acestei din urmă manifestări a fost dedicată lui Hector Berlioz, cîştigător în 1830 al primei ediţii a festivalului. La „Scala" din Milano, la „San Carlo" din Neapole sau la „Teatro Margherita" din Genova, astăzi ca şi ieri, se joacă cu sălile pline „Nunta lui Figaro" de Mozart, „Tosca" de Puccini sau „Traviata" de Verdi. O iniţiativă aparte a fost luată de peste o sută de tineri muzicieni de la Conservatorul „Giuseppe Verdi" din capitala lombardă. Timp de două săptămîni ei au prezentat, cu sprijinul municipalităţii şi sub patronajul ziarului „Corriere della Sera", 65 de concerte în principalele staţii ale metroului milanez. Auditoriul s-a ridicat la peste un milion de persoane.

Marile arene greceşti sau romane, de la Taormina, Roma sau Verona, se pregătesc să găzduiască, ca în fiecare vară, spectacole şi interpreţi de excepţie. La „Termele di Caracalla" stagiunea de vară, lirică şi de balet, se va deschide cu „Otello", în acest fel celebrîndu-se cinci decenii de la primul spectacol care a avut loc aici la 1 august 1937, cu „Lucia di Lammermoor". În inima Toscanei, la Voltera, a început „Volterrateatro", o iniţiativă teatrală de răsunet, patronată de cunoscutul actor Vittorio Gassman, şi care va avea drept protagonişti, în sugestivele piete ale acestei încîntătoare aşezări, teatre din Florenţa, Genova şi Roma.

Începutul verii coincide şi cu alte întîlniri culturale. Este vorba, îndeosebi, de decernarea marilor premii literare „Viareggio" şi „Strega". Pentru cel din urmă, locul întîi a fost disputat de cinci „concurenţi", în schimb pentru primul, care are premii separate de proză, poezie şi eseistică, au concurat nu mai puţin de 18 autori. Dacă cîştigătorul premiului internaţional „Viareggio Versilia" a fost poetul Mario Soldati, în schimb, cei alţi lauri au revenit în ordine : lui Mario Spinella („Lettera da Kupjanska), Valerio Magrelli („Nature e venature") şi Nino Pirrotta („Scelte poetiche di musicisti"). Chestiunea premiilor literare este mult discutată în aceste zile, şi nu numai în presa de specialitate. În urma cărţii recent publicate — „Premiopoli" a tinerei ziariste Cinzia Tani. Arătînd că în decurs de un an în peninsulă se împart peste 1 500 de premii, autoarea declară, pe un ton destul de polemic, că nu o dată în loc de texte se judecă doar destinatarii cărţii, contextul în care apare, editura, coperta şi grafica. Cu alte cuvinte, totul în afară de cartea propriu-zisă.

...Frămîntări politice, frămîntări sociale, dar şi o susţinută efervescenţă culturală. Iată imaginea Peninsulei Italice în acest miez de vară, 1987.

Radu BOGDAN

vremea

Institutul de meteorologie şi hidrologie comunică timpul probabil pentru intervalul 1 august, ora 21 — 4 august, ora 21. În ţară : Vremea va fi în general instabilă, îndeosebi în jumătatea de nord a ţării. Cerul va fi variabil, mai mult noros în primele zile în Banat, Crişana, Maramureş, Transilvania şi Moldova, unde, local, vor cădea ploi ce vor avea şi caracter de averse însoţite de descărcări electrice. În rest, aria ploilor va fi mai restrînsă. Vîntul va sufla slab pînă la moderat, cu unele intensificări în cîmpia de vest şi nord-estul ţării. Temperaturile minime vor fi cuprinse, în general, între 10 şi 18 grade, iar cele maxime între 22 şi 30 de grade. **În Bucureşti :** Vremea va fi în general instabilă, favorabil ploii. Vîntul va sufla slab pînă la moderat. Temperaturile minime vor oscila între 16 şi 19 grade, iar cele maxime între 25 şi 28 grade.

BULETIN RUTIER

Informaţii şi recomandări de la Inspectoratul General al Miliţiei — Direcţia circulaţie

În atenţie — planificarea călătoriilor

Numărul relativ mare de kilometri pe care unii automobilişti îl parcurg în actualul sezon, îndeosebi în perioada concediilor, pune mai acut ca oricînd problema planificării judicioase a deplasărilor. Adeseori, ţinta propusă a fi atinsă se află la sute de kilometri, iar automobiliştii care s-au decis să străbată asemenea distanţe trebuie să ia în calcul, pe lîngă starea tehnică a maşinii, şi capacitatea lor de a rezista neîntrerupt efortului considerabil pe care îl presupune conducerea autovehiculului.

Monotonia unor trasee, numărul de ore petrecute, fără întrerupere la volan, ambianţa din interiorul maşinii, rezistenţa la efort — care diferă de la un şofer la altul —, presiunea atmosferică, intervalul din zi ales pentru efectuarea călătoriei, temperaturile ridicate, toţi aceşti factori şi mulţi alţii, ca de pildă fumatul în timpul conducerii, concură la atingerea acelui grad de oboseală care se finalizează, dacă nu se iau măsurile necesare, cu ţîpirea la volan. Mulţi automobilişti au plătit, ca urmare a supraevaluării forţelor, un greu tribut imprudenţei. În repetate rînduri, agenţii de circulaţie au fost nevoiţi să întrerupă temporar călătoria unor automobilişti plecaţi la distanţe de sute de kilometri fără repaus, protejîndu-le în acest fel viaţa, a lor şi a familiilor lor.

Aversele de ploaie

Frecvente în această perioadă a anului, ploile sub formă de aversă pot constitui pentru automobilişti adevărate capcane, în care cad adeseori cei imprudenţi, care nu înţeleg că maniera de conducere a maşinii se schimbă radical o dată cu modificarea aderenţei drumului şi a gradului de vizibilitate. Îndeosebi viteza autovehiculelor trebuie dozată în limitele impuse de menţinerea stabilităţii maşinii pe carosabilul alunecos. În condiţiile unor averse de ploaie mai violente, trebuie luată în calcul şi reducerea marcată a vizibilităţii, care impune adeseori oprirea pe dreapta pînă cînd există din nou condiţii propice continuării călătoriei. Utilizarea fazei de întîlnire a farurilor, obligatorie în condiţii meteo-rutiere nefavorabile, permite celor de la volan nu numai să vadă, ci să fie şi văzuţi de la distanţă. Astfel, pietonii care se pregătesc să traverseze se vor opri, observînd de la distanţă farurile maşinii care se apropie, şi vor aştepta trecerea acesteia ; conducătorii auto care intenţionează să efectueze manevre de depăşire vor fi mai lesne observaţi de la distanţa de către partenerii de drum care circulă din sens opus. Aceasta va oferi posibilitatea celorlalţi parteneri de drum să-şi ia la rîndul lor măsuri de precauţie.

Mulţi conducători auto dau dovadă de prudenţă atunci cînd, observînd manevre greşite ori periculoase ale altor participanţi la trafic, reduc viteza şi, la nevoie, chiar opresc. Coliziuni grave, unele cu urmări imprevizibile, au fost evitate în felul acesta datorită precauţiei unor oameni aflaţi la volan. Atitudine firească, civilizată, impusă de exigenţele crescinde ale circulaţiei moderne.

Vacanţa copiilor

Dacă vacanţa înseamnă pentru cei mici joc şi voie bună, pentru părinţi ea trebuie să constituie continuarea cursurilor „la şcoala prudenţei". A-i lăsa pe cei mici fără supraveghere în preajma drumurilor înseamnă a-i expune unor riscuri care se materializează uneori în lungi şi chinuitoare suferinţe pe patul spitalelor. Dornici de mişcare, copiii se avîntă adeseori pe carosabil, uitînd de maşini, uitînd de pericol. O comportare specifică vîrstei, căreia părinţii, primii chemaţi să-şi apere copiii, trebuie să-i vină în întîmpinare, sfătuindu-i pe cei mici să se joace cît mai departe de carosabil, să nu traverseze singuri, niciodată în fugă, să privească atent în jur de fiecare dată. Protejîndu-i pe cei mici, în felul acesta, de riscul accidentelor, părinţii îi vor învăţa unul din primii paşi în viaţă, la această vîrstă poate cel mai important, să se ferească singuri de pericolul accidentelor. Pe fondul neglijenţei părinţilor, al atitudinii agresive a unor automobilişti, zilnic 3—4 copii sînt accidentaţi pe arterele rutiere.

ADMINISTRAŢIA DE STAT LOTO—PRONOSPORT INFORMEAZĂ :

NUMERELE EXTRASE LA TRAGEREA LOTO DIN 31 IULIE 1987

Extragerea I : 2 67 68 1 79 52 25 30 82

Extragerea a II-a : 17 12 62 10 87 16 48 83 47

Fond total de cîştiguri : 657 097 lei.

ACTUALITATEA SPORTIVĂ

Azi şi mîine, în sala Floreasca

Turneul internaţional de lupte greco-romane al României

Azi (de la ora 10 şi de la ora 16,30) şi mîine (de la ora 10), în sala Floreasca din Capitală se vor desfăşura întrecerile celei de-a XXVI-a ediţii a Turneului internaţional de lupte greco-romane al României. Pentru concurenţi, ca şi pentru antrenori concursul constituie o ultimă verificare înaintea apropiatelor campionate mondiale din Franţa (la Clermond Ferrand). La turneul din sala Floreasca şi-au anunţat participarea luptători de greco-romane din Bulgaria, R.D. Germană, Finlanda, Iugoslavia, Israel şi România, în marea lor majoritate cei mai valoroşi din ţările respective, unii — între care şi luptătorii noştri — cu şanse reale la ocuparea locurilor pe podiumul de premiere al „mondialelor".

În lotul reprezentativ al României, urmînd a-i convinge pe selecţionerii că au o formă corespunzătoare rigorilor concursului suprem de la Clermond Ferrand, se află cei mai buni tricolori : Vasile Andrei, Sorin Hertea, Mihai Cismaş, Ilie Matei, Ion Grigoraş, Nicolae Zamfir, Petre Cărare, Antoa Arghira şi alţii.

★

HANDBAL. În prima zi a campionatelor balcanice de handbal pentru juniori şi junioare, competiţiile ce a început la Ankara, reprezentativele României au obţinut victorii, ambele în faţa formaţiilor Greciei. Fetele au cîştigat cu 38—9 (21—3), iar băieţii cu 33—23 (17—12). Alte rezultate : feminin : Iugoslavia — Turcia 26—14 (16—6) ; masculin : Iugoslavia — Turcia 22—20 (13—11).

ŞAH. Eugenia Ghindă a cîştigat cea de-a 23-a ediţie a turneului internaţional feminin de şah de la Malenchowe (Polonia). Maestra română a totalizat 8 puncte din 11 posibile şi, avînd un coeficient Sonneborn superior imediat următoarelor clasate — cehoslovaca Jana Hajkova şi poloneza Hana Erenska, care au totalizat tot cîte 8 puncte, a ocupat locul întîi.

ATLETISM. Un nou record mondial la aruncarea suliţei a stabilit, în cadrul unui concurs disputat la Leipzig, atleta Petra Falke (R.D.G.). Noul record : 78,90 m.

TENIS. În optimile de finală ale competiţiei internaţionale de tenis pentru echipe feminine „Cupa Federaţiei", de la Vancouver (Canada), s-au înregistrat următoarele rezultate : R.F. Germania — Coreea de Sud 3—0 ; S.U.A. — Franţa 3—0 ; Cehoslovacia — Iugoslavia 3—0 ; Bulgaria — Indonezia 2—1 ; Australia — Spania 2—1 ; Argentina — Noua Zeelandă 3—0 ; Marea Britanie — Italia 2—1 ; Canada U.R.S.S. 2—1.

BASCHET. În prima zi a campionatelor mondiale de baschet pentru juniori de la Bormio (Italia) s-au înregistrat următoarele rezultate : Australia — Nigeria 105—79 (56—35) ; R.F. Germania — Canada 88—82 (39—39) ; Iugoslavia — R.P. Chineză 126—79.

LISTA OFICIALĂ

a obligaţiunilor C.E.C. ieşite cîştigătoare la tragerea la sorţi lunară din 31 iulie 1987

Numărul cîştigurilor	Seria obligaţiunii	Numărul curent al obligaţiunii	Valoarea cîştigului
1	78837	41	50 000
1	41441	100	50 000
1	82870	142	50 000
1	89146	221	50 000

S-a încheiat o nouă etapă a reuniunii general-europene de la Viena

VIENA 31 (Agerpres). — Vineri au luat sfîrșit lucrările celei de-a treia etape a reuniunii de la Viena a Conferinței general-europene, la care au luat parte cele 35 de state semnatare ale Actului final de la Helsinki, între care și România.

În cadrul lucrărilor, delegațiile participante au continuat examinarea celor aproape 150 de propuneri concrete avansate de statele reprezentate la reuniune, în vederea armonizării pozițiilor și redactării unui document final cuprinzător, care să servească intereselor majore ale asigurării continuității procesului C.S.C.E., ale promovării încrederii, cooperării, dezarmării și păcii pe continentul european.

După o pauză în lucrări, dezbaterile reuniunii general-europene de la Viena vor fi reluate la 22 septembrie.

Proiect de tratat referitor la reducerea și limitarea armamentelor strategice ofensive

prezentat de delegația U.R.S.S. la negocierile de la Geneva

GENEVA 31 (Agerpres). — În plenul tratativelor sovieto-americane de la Geneva privind armamentele nucleare și cosmice, partea sovietică a prezentat spre dezbatere proiectul „Tratatului dintre U.R.S.S. și S.U.A. cu privire la reducerea și limitarea armamentelor strategice ofensive" și proiectele anexelor la acest tratat.

Locțiitorul conducătorului delegației sovietice, A. Obuhov, a arătat, în cadrul unei conferințe de presă, că documentul se bazează pe principiul convenit de părți privind reducerea cu 50 la sută a armamentelor strategice ofensive. Practic, aceasta va însemna că U.R.S.S. și S.U.A. vor reduce, pe etape, în decurs de cinci ani, armamentele lor strategice ofensive în așa fel încît numărul total de rachete balistice intercontinentale, de rachete balistice pe submarine și de bombardiere grele va fi redus la 1 600 unități de fiecare parte. Focoasele nucleare pentru vectorii care vor rămîne în funcțiune vor fi limitate la un total de 6 000 unități.

Fiecare dintre părți ar urma să se angajeze să reducă exact cu 50 la sută numărul de bombardiere grele. S-a precizat că această prevedere vine în întîmpinarea îngrijorării exprimate de S.U.A. la negocieri și este impusă de dorința de a se ajunge la o înțelegere. S-a precizat, de asemenea, că, în dorința de a se ajunge la o înțelegere reciproc acceptabilă, partea sovietică a propus o prevedere potrivit căreia, în cadrul limitelor convenite, părțile vor avea libertatea să stabilească structura armamentelor lor strategice ofensive rămase după reducere.

În afara reducerilor indicate, s-a propus, de asemenea, o limitare strictă și a unor asemenea arme strategice ofensive cum sînt rachetele de croazieră instalate pe nave, cu rază de acțiune de peste 600 km.

O prevedere din proiect se referă la interzicerea creării de noi arme strategice ofensive, a precizat diplomatul sovietic. Desigur, a adăugat el, reducerile radicale ale armamentelor strategice ofensive pot fi efectuate numai cu condiția existenței unei înțelegeri care să oprească proliferarea cursei înarmărilor în Cosmos și care să asigure întărirea eficientă a regimului prevăzut de Tratatul de apărare împotriva rachetelor.

PENTRU LICHIDAREA TUTUROR RACHETELOR NUCLEARE

Interviul președintelui P.S.D. din R. F. Germania

BONN 31 (Agerpres). — Lichidarea celor 72 de rachete „Pershing 1 A" din dotarea Bundeswehrului, echipate cu focoase nucleare, aflate sub jurisdicția S.U.A., nu va aduce în nici un fel atingerea securității naționale a R.F.G. — a declarat președintele Partidului Social Democrat vest-german, Hans Joachen Vogel, într-un interviu acordat ziarului „Die Welt". „Guvernul R.F.G., se arată în interviul citat de T.A.S.S. — trebuie să renunțe cît mai curînd posibil la atitudinea de frînare a dezarmării nucleare, deoarece rachetele «Pershing 1 A» reprezintă un obstacol serios în calea realizării «dublei opțiuni zero» în materie de rachete cu rază medie de acțiune și operativ-tactice".

Mii de persoane au participat la o demonstrație de protest în capitala Marii Britanii, cerînd lichidarea rachetelor cu rază medie de acțiune, ca și a celor operativ-tactice, a tuturor armelor nucleare din Europa și din întreaga lume.

În sprijinul eforturilor de pace în America Centrală

CIUDAD DE MEXICO 31 (Agerpres). — Mexicul și Venezuela au reafirmat hotărîrea lor de a sprijini ferm eforturile de pace în America Centrală depuse de „Grupul de la Contadora" și „Grupul de sprijin" — transmite agenția Prensa Latina. În comunicatul comun dat publicității la încheierea vizitei oficiale în Mexic a președintelui Venezuelei, Jaime Lusinchi, părțile și-au exprimat îngrijorarea față de apariția unor factori interni și externi regiunii, care pun piedici în calea procesului de negocieri politice vizînd instaurarea unui climat real de pace, securitate și cooperare în America Centrală. Ei au evidențiat importanța reuniunilor consacrate găsirii unor soluții la starea conflictuală centroamericană, inclusiv a Conferinței centroamericane la nivel înalt, din 6—7 august, de la Ciudad de Guatemala.

CIUDAD DE GUATEMALA 31 (Agerpres). — Președintele Guatemalei, Vinicio Cerezo, a declarat că pacea în America Centrală este posibilă dacă se bazează pe principiile autodeterminării popoarelor, neamestecului în treburile interne și respectul reciproc față de opiniile fiecăruia. Într-un interviu acordat agenției Prensa Latina, el și-a exprimat optimismul privind rezultatele cu care se va încheia Conferința centroamericană la nivel înalt, ce se va desfășura la Ciudad de Guatemala în zilele de 6 și 7 august.

Șeful statului guatemalez a evidențiat rolul important al „Grupului de la Contadora" și „Grupului de sprijin" în procesul de pace din regiune, subliniind, totodată, că principala responsabilitate revine însă guvernelor centroamericane, care trebuie să creeze condiții pentru libera manifestare a voinței popoarelor, în conformitate cu interesele lor naționale.

ORIENTUL MIJLOCIU

● La Beirut, situația se menține încordată ● O nouă formațiune politică în Israel sprijină participarea la o conferință internațională de pace în zonă ● Consiliul de securitate a hotărît prelungirea mandatului UNIFIL

BEIRUT 31 (Agerpres). — Pentru a doua oară în ultimele 24 de ore, avioane militare israeliene au participat la atacuri aeriene simulate deasupra localității libaneze Saida și a taberelor de refugiați palestinieni din zonă, îngrozind populația și alertîndu-i pe combatanții palestinieni din taberele de refugiați de la Ain El-Hilloweh și Miyeh Miyeh și pe luptătorii libanezi din rezistență, care au ocupat poziții de-a lungul litoralului sudic pentru prevenirea unei debarcări similare celei de la începutul săptămînii.

La Beirut situația a continuat, ca și zilele trecute, să rămînă încordată. În sectorul de vest al capitalei a explodat o bombă, plasată la bordul unui automobil. După cum relevă agenția FANA, patru persoane au fost ucise.

TEL AVIV 31 (Agerpres). — În Israel a fost creat un nou partid politic, „Pactul de centru", condus de fostul ministru al telecomunicațiilor, Amon Rubinstein. Noua formațiune politică — din care fac parte mișcarea „Shinui", liberalii independenți și Partidul de centru-liberal — va sprijini, după cum relatează agenția E.F.E., participarea Israelului la o conferință internațională de pace consacrată Orientului Mijlociu.

Trupele de ocupație israeliene au intervenit cu brutalitate pentru a dispersa o manifestație a populației palestiniene la Han Yunis, în sectorul Gaza — a anunțat agenția M.E.N. Potrivit aceleiași surse, în rîndul demonstranților s-au semnalat răniți. Poliția și trupe militare israeliene au pătruns în localitatea amintită și au efectuat razii. (Agerpres)

TUNIS 31 (Agerpres). — Agenția de ajutor și lucrări pentru refugiații palestinieni din Orientul Mijlociu (UNRWA) a dat publicității un document în care relevă că actele de agresiune împotriva locuitorilor din taberele palestiniene din Liban s-au intensificat îngrijorător în ultimul timp. Potrivit agenției W.A.F.A., citată de I.N.A., mișcările locale forțează prin acțiunile lor rezidenții taberelor să-și părăsească locuințele, aceștia fiind obligați să se adăpostească în școlile părăsite. Palestinienii din Bourj Al-Shimali și Rashidyeh, tabere unde se află 11 000 și, respectiv, 20 000 de oameni, se văd nevoiți să se adune în localurile școlilor din zonă, total neîncăpătoare și fără posibilitatea asigurării unor condiții normale de viață.

NAȚIUNILE UNITE 31 (Agerpres). — Consiliul de Securitate al O.N.U., întrunit vineri la New York, a hotărît prelungirea cu încă șase luni a mandatului Forței interimare a Națiunilor Unite din Liban (UNIFIL), care a expirat la finele lunii iulie. Într-o rezoluție adoptată în unanimitate de membrii Consiliului în această problemă, se reafirmă sprijinul deplin față de dreptul inalienabil al Libanului la independență și integritate teritorială, în cadrul frontierelor sale recunoscute internațional.

LONDRA 31 (Agerpres). — Guvernul britanic și-a exprimat preocuparea față de condițiile de viață ale populației din teritoriile arabe ocupate, informează agenția K.U.N.A., citînd o declarație a unei oficialități din Ministerul de Externe al Marii Britanii. De asemenea, a fost reafirmată opoziția Marii Britanii față de politica Israelului de creare a noi așezări israeliene în teritoriile arabe ocupate.

Agendă diplomatică

● Problemele internaționale actuale, inclusiv cele ale dezarmării și opririi cursei înarmărilor, situația de pe continentul african și cooperarea economică egală dintre state s-au aflat în centrul convorbirilor de la **Sofia**, dintre Todor Jivkov, secretar general al C.C. al P.C. Bulgar, președintele Consiliului de Stat al R.P. Bulgaria, și Joaquim Chissano, președintele Partidului FRELIMO, președintele R. P. Mozambic. ● Președintele M.P.L.A. – Partidul Muncii, Jose Eduardo dos Santos, președintele R. P. Angola, a sosit la Havana, pentru o vizită oficială în Cuba. ● Între 24 și 29 august, primul-ministru al Indiei, Rajiv Gandhi, va face o serie de vizite în R. F. Germania, R. P. Ungară și R.S.F. Iugoslavia – a anunțat la **Delhi** un reprezentant al ministerului indian de externe. ● Aflat în vizită la **Abu Dhabi**, primul-ministru al Tunisiei, Rashid Sfar, a fost primit de președintele Emiratelor Arabe Unite, șeicul Zayed Bin Sultan Al Nahayyan. Au fost examinate probleme ale relațiilor de cooperare dintre cele două țări și aspecte ale problemei palestiniene. Șefului de stat al E.A.U. i-a fost remis un mesaj în legătură cu situația din Orientul Mijlociu din partea președintelui Tunisiei, Habib Bourguiba. (Agerpres)

ITALIA

Programul noului guvern prezentat în Senat

ROMA 31 (Agerpres). — Prezentînd în Senat programul guvernului său, primul-ministru al Italiei, Giovanni Goria, a arătat că orientările de fond ale noului cabinet sînt legate de dezvoltarea sudului țării (Mezzogiorno) și de capitolul bugetar. În domeniul politicii externe, G. Goria a subliniat necesitatea ca Italia să-și aducă propria contribuție la crearea unui climat de mai mare încredere și mai intensă colaborare între țările din Est și cele din Vest. Italia, a spus el, dorește ca negocierile dintre Uniunea Sovietică și Statele Unite în privința eliminării rachetelor nucleare cu rază medie de acțiune să se încheie într-un mod pozitiv.

Dezbaterile în Parlament cu privire la votul de încredere vor avea loc în cursul săptămînii viitoare.

Amplă mișcare grevistă în Bolivia

LA PAZ 31 (Agerpres). — În Bolivia continuă greva petroliștilor declarată la 21 iulie. Convorbirile dintre reprezentanți ai autorităților civile și militare și ai greviștilor, în scopul soluționării conflictului de muncă, au eșuat. Ample acțiuni revendicative au declanșat și profesorii bolivieni. Centrala sindicală boliviană — relatează agențiile de presă — a inițiat în capitală și în alte orașe ale țării ample manifestații de solidaritate cu lupta oamenilor muncii bolivieni în apărarea drepturilor lor politice și social-economice.

Continuă demonstrațiile antiguvernamentale în Haiti

PORT-AU-PRINCE 31 (Agerpres). — O grevă generală pe timp nelimitat a fost declarată în Haiti, pentru a determina demisia Consiliului Național de Guvernămînt (C.N.G.), ale cărui forțe represive au reprimat o amplă demonstrație populară — acțiune soldată cu circa 10 morți și peste 100 de răniți, transmite agenția Prensa Latina. Anterior, în încercarea de a curma manifestațiile populare, C.N.G. a interzis orice acțiune de protest neautorizată de poliție, fapt care a intensificat starea de încordare din țară.

Nivelul șomajului în Japonia

TOKIO 31 (Agerpres). — Șomajul a atins, în Japonia, în luna mai, nivelul de 3,2 la sută din totalul forței de muncă, fiind cel mai înalt din istoria țării — informează agenția China Nouă, citînd surse oficiale din Tokio. În luna iunie, șomajul a continuat să rămînă o problemă serioasă, existînd nu mai puțin de 1 760 000 de persoane fără un loc de muncă, cu 150 000 mai mult decît în aceeași lună a anului trecut.

ZIUA NAȚIONALĂ A CONFEDERAȚIEI ELVEȚIENE

Domnului PIERRE AUBERT
Președintele Confederației Elvețiene

Cu prilejul Zilei naționale a Confederației Elvețiene, vă adresez, în numele poporului român și din partea mea personal, cordiale felicitări, urări sincere de sănătate și fericire, de progres și prosperitate pentru poporul elvețian.

NICOLAE CEAUȘESCU
Președintele
Republicii Socialiste România

În urmă cu 696 de ani, în inima Alpilor, mai precis în masivul St. Gothard, reprezentanții a trei dintre cele mai vechi cantoane — Uri, Schwyz și Nidwald — se uneau, prin „eterna alianță", spre a-și apăra libertatea împotriva expansiunii habsburgice. Statul creat prin aderarea, în decursul secolelor, a noi cantoane, se numește și azi Confederația Elvețiană. În 1648, independența Confederației este recunoscută la scară europeană prin tratatul de pace din Westfalia. La Congresul de la Viena (1815), Elveția este declarată stat cu neutralitate perpetuă, formată din 22 cantoane federale.

Patria lui Wilhelm Tell, vechiul „pămînt al păstorilor", se prezintă contemporanilor ca un stat cu o dezvoltare industrială puternică. Elveția este o țară a biruinței omului asupra vitregiei naturii. Doar o treime din teritoriul național, dominat de munții Alpi și Jura, este productiv. În rest: lacuri, ghețari, zăpezi veșnice. Subsolul este și mai sărac. Dar, prin munca tenace, perseverența și hărnicia locuitorilor săi, ca și datorită binefacerilor unei îndelungate perioade de pace, Elveția a reușit să-și făurească o economie prosperă. O rețea densă de căi ferate și șosele leagă toate așezările țării. Industria a fost orientată spre ramuri competitive, care necesită un consum redus de materii prime și o înaltă calificare profesională: mecanica fină — Elveția fiind pretutindeni cunoscută și renumită ca „patrie a ceasurilor" — aparate de precizie, chimia de mic tonaj, farmaceutica, iar, în anii din urmă, electronica și electrotehnica. Turismul a devenit o adevărată industrie, iar întinsele pășuni alpine favorizează creșterea vitelor. Venituri substanțiale asigură țării sectorul bancar.

Elveția se afirmă în lume și prin vocația sa de pace. Ea găzduiește frecvent importante reuniuni internaționale, iar în orașul Geneva își are sediul unul din cele două centre europene ale O.N.U. Tot aici își desfășoară activitatea peste 200 organizații și organisme internaționale.

Tradiționalele legături existente între România și Elveția au cunoscut, în ultimii ani, o evoluție continuă în toate domeniile de activitate — politic, economic, științific și cultural. Există condiții favorabile pentru intensificarea schimburilor economice și a cooperării în producție. România și Elveția conlucrează, totodată, pe plan internațional în problemele dezarmării, ale securității europene și ale păcii, în deplină concordanță cu aspirațiile vitale ale celor două popoare, ale întregii omeniri.

EVOLUȚIA SITUAȚIEI DIN R. S. A.

● Zeci de mii de salariați în grevă ● Poliția a intervenit cu brutalitate pentru a-i dispersa pe greviști ● Rasiștii de la Pretoria folosesc „escadroane ale morții" pentru a elimina pe adversarii guvernului

PRETORIA 31 (Agerpres). — Aproximativ 34 000 de oameni ai muncii de culoare din Africa de Sud se află în grevă în sprijinul unor revendicări privind îmbunătățirea salarizării în condițiile în care scumpirea costului vieții lovește cel mai crunt în populația neagră majoritară, comunitatea dezmoștenită din toate punctele de vedere. Dintre acești greviști, 20 000 lucrează în serviciile poștale, iar peste 7 000 în siderurgie.

Potrivit știrilor din Johannesburg, aproximativ 200 000 de muncitori de la 45 de mine de aur se pregătesc să declanșeze o puternică mișcare revendicativă.

Peste 5 000 de muncitori de culoare de la o mare întreprindere de combustibil sintetic din provincia Transvaal au declarat grevă pe o perioadă nelimitată, solicitînd măsuri urgente privind ameliorarea nivelului lor de viață. Poliția a intervenit, folosind gloanțe de cauciuc și grenade cu gaze lacrimogene, pentru a dispersa un grup de muncitori care veniseră la sediul central al companiei să-și susțină revendicările lor legitime.

În ultimul timp, regimul rasist de la Pretoria a lansat o amplă campanie de teroare împotriva membrilor din emigrație ai Congresului Național African (C.N.A.). Grupuri speciale, numite „escadroane ale morții", acționează pe teritoriile statelor vecine, îi urmăresc și asasinează pe militanții C.N.A. Într-un interviu acordat ziarului sud-african „Weekley Mail", un reprezentant al C.N.A. a arătat că regimul de la Pretoria recurge curent la asasinatele politice pentru a-i elimina pe opozanții guvernului.

Țările din sudul Africii — confruntate cu o serie de dificultăți ca urmare a secetei prelungite

LUSAKA 31 (Agerpres). — În cursul sezonului agricol 1986/1987, seceta a afectat statele membre ale organizației Conferința de coordonare pentru dezvoltare a țărilor din sudul Africii (S.A.D.C.C.). Potrivit raportului anual al S.A.D.C.C., dat publicității la Lusaka, producția de porumb a țărilor membre a scăzut la jumătate față de previziuni. Malawi, Tanzania și Zimbabwe, relevă raportul, au realizat un surplus doar de 857 000 tone pentru export, dar ele sînt nevoite să importe mari cantități de grîu și orez pentru hrana populației. Țări ca Angola, Botswana, Lesotho, Mozambic și Zambia sînt nevoite să importe pentru hrana populației mari cantități de cereale. Raportul face apel la țările regiunii să depună eforturi pentru a se autoaproviziona cu produse alimentare în condițiile în care, potrivit previziunilor, ele sînt amenințate în continuare de secetă.

AGENȚIILE DE PRESĂ – pe scurt

PRIMIRE. Mihail Gorbaciov, secretar general al C.C. al P.C.U.S., l-a primit pe primul-ministru al Malayeziei, Mahathir Mohamad, care întreprinde o vizită oficială în U.R.S.S. În cadrul convorbirii au fost abordate, în plan larg, principalele probleme ale actualității internaționale, inclusiv din regiunea Asiei și Oceanului Pacific, și unele probleme ale relațiilor dintre cele două țări.

NOTĂ. Reprezentantul permanent al Mozambicului la O.N.U. a adresat secretarului general al O.N.U., Javier Perez de Cuellar, o notă în care l-a informat în legătură cu atacul terorist săvîrșit la 18 iulie de forțele contrarevoluționare mozambicane împotriva localității Homoine, din Mozambic, în cursul căruia au fost asasinați peste 300 de locuitori. Răspunderea pentru acest atac terorist, relevă documentul, revine regimului rasist de la Pretoria, care sprijină bandele teroriste cu arme și muniții.

LA BAGDAD au avut loc convorbiri între Tarik Aziz, membru al Comandamentului Revoluției, vicepremier și ministru de externe al Irakului, și Iuli Voronțov, prim-adjunct al ministrului afacerilor externe al U.R.S.S., aflat într-o vizită în capitala irakiană, în cadrul unui turneu în zona Golfului — relatează agenția T.A.S.S. O atenție deosebită a fost acordată examinării actualei evoluții în conflictul iraniano-irakian. În contextul eforturilor îndreptate spre dezangajare în conflictul iraniano-irakian și însănătoșirea generală a situației din regiune, au fost abordate măsurile care ar putea să reducă starea de încordare din zona Golfului — subliniază agenția T.A.S.S.

MARȘ. Aproximativ 25 000 de studenți au participat, la San Salvador, la un marș în memoria victimelor masacrului din 1975 produs în timpul reprimării de către poliție a unei demonstrații populare antidictatoriale — transmite agenția Salpress. Participanții la marș au străbătut traseul de la orășelul studențesc la palatul prezidențial din San Salvador, reclamînd condiții mai bune de muncă și de viață și democratizarea vieții politice interne.

DEMISIE. Președintele Ronald Reagan a acceptat cererea de demisie prezentată de Kenneth Adelman, directorul Agenției americane pentru controlul armamentelor și dezarmare (A.C.D.A.), informează Buletinul de știri al Casei Albe. Un purtător de cuvînt prezidențial a precizat, în legătură cu aceasta, că demisia respectivă nu are nici un fel de legătură cu negocierile desfășurate, în prezent, între S.U.A. și U.R.S.S. privind încheierea unui acord referitor la eliminarea rachetelor americane și sovietice cu rază medie de acțiune din Europa. Kenneth Adelman urmează să se retragă din această funcție la mijlocul lunii octombrie.

PRIMELE ANALIZE ale rezultatelor obținute de echipajul format din cosmonauți sovietici și cosmonautul sirian la bordul complexului orbital „Mir" arată că programul expediției a fost executat integral — relatează agenția TASS. Cosmonautul Aleksandr Laveikin, care a îndeplinit o misiune mai îndelungată în spațiu, se află deocamdată sub îngrijirea deosebită a medicilor, dar starea sănătății sale nu este îngrijorătoare, precizează agenția. La Aleksandr Laveikin au fost depistate unele abateri de la funcționarea normală a sistemului cardiovascular. Evoluția pe orbită a complexului orbital „Mir", cu furi Romanenko și Aleksandr Aleksandrov la bord, continuă.

COMISIA EXECUTIVĂ A PIEȚEI COMUNE a adoptat în mod formal propunerea sa de reformă financiară a C.E.E. Documentul stabilește o serie de reguli privind „noua disciplină bugetară", care să permită un mai bun control asupra cheltuielilor. După cum se știe, Marea Britanie a respins propunerile Comisiei de reformă a bugetului comunitar, argumentînd că nu sînt luate măsuri ferme pentru a se pune stavilă risipei de fonduri.

ARESTĂRI. Aproximativ 30 de membri ai conducerii alianței forțelor democratice paraguayene „Acordul Național" au fost arestați și alte zeci de persoane au fost rănite și maltratate de poliția regimului Alfredo Stroessner, în cursul unei acțiuni de reprimare a demonstranților care reclamau la Asuncion revenirea țării la democrație. Între cei arestați se numără importante personalități politice.

LA PANMUNJON s-a desfășurat o nouă reuniune a Comisiei militare de armistițiu — C.M.A. din Coreea — relatează agenția A.C.T.C. Cu acest prilej, reprezentanții părții R.P.D. Coreene a declarat că soluționarea problemei predării rămășitelor pămîntești ale soldaților americani care și-au pierdut viața în cursul războiului din 1950—1953 pe pămîntul coreean nu mai este de competența C.M.A. Pornind de la considerente umanitare, R.P.D. Coreeană a hotărît să acorde tot sprijinul posibil, prin înțelegeri cu organisme specializate, pentru căutarea și predarea unor asemenea rămășițe pămîntești.

UN ELICOPTER APARȚINÎND FORȚELOR NAVALE ALE S.U.A. s-a prăbușit în apele Golfului, provocînd moartea unei persoane. Alte trei persoane aflate la bordul aparatului au fost declarate dispărute. Reprezentantul Pentagonului a declarat că elicopterul efectua un zbor de rutină, iar prăbușirea nu a fost provocată de un atac asupra aparatului.

POPULAȚIA ORAȘULUI TOKIO. Potrivit datelor difuzate de autoritățile municipale din Tokio, capitala niponă avea la 1 iulie a.c. 11 939 777 locuitori, marcînd o creștere cu peste 35 000 în interval de un an.

RAPORT O.M.S. La 29 iulie a.c., în întreaga lume erau înregistrați în evidențele medicale 55 396 bolnavi de Sindromul imunodeficienței dobîndite (SIDA) — se arată într-un raport al Organizației Mondiale a Sănătății (O.M.S.), dat publicității la Geneva. Documentul, alcătuit pe baza datelor statistice furnizate de 142 de țări, precizează că pe continentul american există 43 798 bolnavi de SIDA, în Europa — 6 067, în Africa — 4 802, în Oceania — 569 și în Asia 160.

Actualitatea unui mare deziderat: o Europă a securității și cooperării

(Urmare din pag. I)

gradul de periculozitate, se apropie de armele de distrugere în masă.

Întreaga această evoluție confirmă întru totul ceea ce România a subliniat în permanență, și anume că **o securitate autentică nu poate fi concepută fără măsuri concrete de dezarmare.** Și se impune reamintit că, datorită insistenței țării noastre, împreună cu alte cîteva țări mici din Europa, în Actul final de la Helsinki a fost inclus un capitol distinct privind **„dimensiunea militară" a securității europene.** Dar, de la recunoașterea necesității dezarmării ca temelie a unei reale securități și pînă la convenirea de măsuri în această direcție, a fost și este o cale, nu scurtă și nu ușoară, de străbătut. Acțiunile convenite să ducă la „creșterea încrederii" între state, întreprinse în baza Actului final de la Helsinki, nu au rămas decît un început, o premisă care, chiar avînd o anumită importanță, este totuși insuficientă. De aceea țara noastră s-a pronunțat în toți acești ani pentru adoptarea de noi măsuri, mai profunde, mai eficiente, care, îndeosebi, să marcheze trecerea efectivă la dezarmare.

Fără îndoială, securitatea în Europa este inseparabil legată de înlăturarea celei mai teribile amenințări ce planează asupra lumii întregi — amenințarea nucleară. **Prioritatea priorităților** în această direcție o constituie **eliminarea rachetelor cu rază medie de acțiune de pe continentul european.** Este problema care formează obiectul negocierilor sovieto-americane de la Geneva, care se situează la loc central pe agenda altor întîlniri bilaterale și multilaterale. Propunerile prezentate nu de mult de Uniunea Sovietică privind lichidarea tuturor rachetelor americane și sovietice cu rază medie de acțiune de pe continent și acordul de a se acționa pentru soluționarea acestei probleme separat de negocierile privind ansamblul armamentelor nucleare și cosmice, precum și pentru retragerea rachetelor operativ-tactice, cu rază mai scurtă de acțiune — propunere cunoscută ca **„dubla opțiune zero"** — deblochează impasul tratativelor și deschid pentru prima dată **perspectiva încheierii unui acord istoric, care ar permite realizarea unui prim pas spre lichidarea arsenalelor nucleare, spre întărirea securității și păcii în lume.**

Problema eurorachetelor este o problemă general-europeană. Ea privește toate statele continentului, căci toate sînt supuse riscului teribil al amenințării nucleare — și ele **toate** pot și trebuie să-și aducă contribuția la realizarea unei înțelegeri pentru eliminarea acestora din spațiul geografic european. Pornind de la rolul și răspunderea ce revin tuturor statelor din Europa, România a propus la reuniunea de la Viena (ale cărei lucrări urmează să se reia în ultima decadă a lunii septembrie) constituirea unui comitet al țărilor europene care să participe și să conlucreze cu țările posesoare de arme nucleare, în primul rînd cu U.R.S.S. și S.U.A., în vederea încheierii fără întîrziere a unui acord.

România a prezentat, de asemenea, în cadrul reuniunii general-europene de la Viena, o serie de propuneri de cea mai mare actualitate vizînd oprirea cursei înarmărilor. Prima dintre acestea se referă la **organizarea unei conferințe de dezarmare convențională în Europa.** Ideea inițierii de negocieri general-europene în problemele dezarmării convenționale s-a impus tot mai mult pe parcursul dezbaterilor reuniunii de la Viena. Se știe că statele participante la Tratatul de la Varșovia au adoptat în această privință o Declarație-Apel, pronunțîndu-se pentru reducerea cu 25 la sută, pînă în anul 1990, a armamentelor, efectivelor și cheltuielilor militare. La rîndul lor, țările membre ale N.A.T.O. și-au declarat intenția de a iniția negocieri cu țările Tratatului de la Varșovia asupra reducerii armamentului convențional în întreaga Europă, de la Atlantic la Urali. De altfel, la Viena se și desfășoară de cîteva luni contacte între statele aparținînd celor două grupări militare în această chestiune. Indiferent de deosebirile de păreri existente asupra conținutului sau cadrului de desfășurare a negocierilor, este evident că există și puncte de convergență, iar cel mai important dintre acestea este înțelegerea comună a necesității trecerii la măsuri efective de dezarmare. Desigur, situația existentă în Europa, ca urmare tocmai a ritmului galopant al înarmărilor, impune acțiuni neîntîrziate. Este și rațiunea pentru care țara noastră propune ca, pînă la realizarea unui acord general-european în domeniul dezarmării convenționale, fiecare stat participant să treacă în mod unilateral de reducerea cu cel puțin 5 la sută a armamentelor, efectivelor și cheltuielilor militare. Propunere întărită prin fapte, România fiind prima țară din cele două alianțe militare care a procedat la o asemenea reducere. Pe aceeași linie se înscriu și celelalte propuneri românești vizînd sporirea contribuției statelor europene la realizarea unor înțelegeri pentru încetarea experiențelor nucleare, pentru nemilitarizarea spațiului cosmic.

Una din componentele esențiale ale procesului de înfăptuire a securității europene este **dezvoltarea colaborării** economice și tehnico-științifice, în alte domenii de interes comun. Există un element comun în aprecierile asupra evoluțiilor înregistrate în această direcție în ultimii 12 ani: sub incidența prevederilor și angajamentelor asumate în Actul final de la Helsinki, conlucrarea intereuropeană s-a amplificat continuu, a căpătat consistență. Ea este însă departe de posibilitățile de care dispun țările europene, avînd în vedere potențialul lor economic și tehnologic, ca și cerințele vremii, care impun soluționarea prin eforturi comune a unor probleme ce confruntă economia europeană și mondială în ansamblu. Propunerile prezentate de România la reuniunea de la Viena, alături de propunerile prezentate de alte state, vizează tocmai extinderea și aprofundarea cooperării economice și tehnico-științifice, în domeniul apărării mediului înconjurător, o asemenea cooperare constituind, în fapt, temelia materială a securității europene.

În ansamblul problematicii cooperării, înțeleasă într-un sens larg și cuprinzînd domenii de o mare diversitate — economic, tehnico-științific, cultural, educațional — Actul final de la Helsinki include și o serie de prevederi vizînd extinderea contactelor între popoarele continentului, o mai bună cunoaștere reciprocă, precum și soluționarea unor probleme de ordin umanitar. În consens cu prevederile documentelor Conferinței de la Helsinki, ale reuniunilor ulterioare, țara noastră concepe cooperarea pe plan umanitar ca o cooperare între națiuni libere și suverane și ea trebuie să se desfășoare ținîndu-se seama de diversitatea regimurilor sociale, fără presiuni sau ingerințe, fără tentative de încălcare sau șfîrbire a prerogativelor suveranității statelor. Propunerile românești supuse atenției reuniunii de la Viena vizează de aceea adoptarea unor măsuri menite să ducă la soluționarea prin eforturi comune a unor probleme ce afectează masele de milioane de oameni, pentru asigurarea drepturilor omului în toate componentele și în toată complexitatea lor.

Marea lecție a Conferinței general-europene de la Helsinki, pe care o evocăm azi, o constituie faptul că numai printr-o abordare constructivă, în spirit de înțelegere și respect reciproc, se poate ajunge la înțelegeri corespunzătoare intereselor tuturor națiunilor continentului. Prin această optică participă România și la lucrările reuniunii de la Viena, pronunțîndu-se pentru conjugarea eforturilor tuturor statelor, astfel ca lucrările forumului european să se încheie cu rezultate pozitive, care să contribuie la înfăptuirea dezideratului de cea mai arzătoare actualitate — al edificării unei Europe unite, a păcii, securității și cooperării.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA : Cod 71 341. București Piața Scînteii nr. 1. Tel. 17 60 10, 17 60 20. Abonamentele se fac la oficiile poștale și difuzorii din întreprinderi și instituții. Cititorii din străinătate se pot abona prin „ROMPRESFILATELIA" — Sectorul export-import presă P.O. Box 12—201, telex 10376 prsfir București, Calea Griviței nr. 64—66. Tiparul : Combinatul poligrafic CASA SCÎNTEII 40 360